

ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Σχέδιο Χορηγιών για Έργα Αναβάθμισης Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων σε Ύπαιθρο, Ορεινές και Απομακρυσμένες Περιοχές για τον Εκσυγχρονισμό και την Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας του Τουριστικού Προϊόντος

Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
Κυπριακής Δημοκρατίας

Περιεχόμενα

1.	Στόχος Σχεδίου	4
2.	Περιγραφή του Σχεδίου	4
3.	Νομοθετικό και Θεσμικό πλαίσιο	5
4.	Χρηματοδότηση, Προϋπολογισμός και Χρονικός Προγραμματισμός	6
4.1	Άξονας / Ενότητα / Μέτρο ΣΑΑ	6
4.2	Οικονομικός και Χρονικός Προγραμματισμός Σχεδίου	6
4.3	Προϋπολογισμός 1 ^{ης} Προκήρυξης και Προθεσμία	6
5.	Περιοχές Εφαρμογής	6
6.	Ύψος Επιχορήγησης	7
6.1	Για τις ενισχύσεις βάσει του Κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis»):	7
6.2	Για τις ενισχύσεις βάσει του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία:	8
6.3	Συνδυαστική Επιχορήγηση	9
7.	Γενικό Πλαίσιο Υλοποίησης Σχεδίου	9
7.1	Συντονιστική Αρχή	9
7.2	Φορέας Υλοποίησης	9
8.	Δυνητικοί Δικαιούχοι – Προϋποθέσεις Συμμετοχής	10
8.1	Αιτητές για τις ενισχύσεις βάσει του Κανονισμού ήσσονος σημασίας («de minimis»):	10
8.2	Αιτητές για τις ενισχύσεις βάσει του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία:	10
9.	Επιλέξιμες Παρεμβάσεις και Επιλέξιμες Δαπάνες	11
9.1	Ενδεικτικοί τομείς Επιλέξιμων Παρεμβάσεων	11
9.2	Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών, με ενδεικτικές περιγραφές	13
10.	Έναρξη Εργασιών	17
10.1	Αιτήσεις βάσει του Κανονισμού ήσσονος σημασίας («de minimis»):	18
10.2	Αιτήσεις βάσει του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία:	18
10.3	Αιτήσεις για Συνδυαστική Επιχορήγηση	18
11.	Προϋποθέσεις για επιλεξιμότητα παρεμβάσεων και δαπανών	19
12.	Μη επιλέξιμες δράσεις και μη επιλέξιμες δαπάνες	19
13.	Ίδια Συμμετοχή	20
14.	Στάδια Υλοποίησης	20
14.1	Υποβολή Αιτήσεων	21
14.2	Διαδικασία Αξιολόγησης Αιτήσεων και Διευκρινίσεις	24
14.3	Ενστάσεις	25
14.4	Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης	25
15.	Καταβολή Επιχορήγησης – Δικαιολογητικά	26
15.1	Καταβολή Χορηγίας	26

15.2	Όροι και Προϋποθέσεις για τα Δικαιολογητικά και την Καταβολή Χορηγίας	27
16.	Υποχρεώσεις Δικαιούχων	29
16.1	Δημοσιότητα	29
16.2	Τήρηση Αρχείου και Αποδοχή Ελέγχων	31
16.3	Διατήρηση της Επένδυσης	32
16.4	Τήρηση των Χρονοδιαγραμμάτων	32
16.5	Τήρηση της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο περιβάλλον	33
17.	Αποκλεισμοί και Κυρώσεις	33
18.	Ερμηνεία και Τροποποιήσεις του Σχεδίου	34
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – Περιοχές Εφαρμογής		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – Αίτηση		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3Α – Ανάλυση Δαπάνης Έργου (de minimis)		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3Β – Ανάλυση Δαπάνης Έργου (ΓΚΑΚ)		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3Γ – Ανάλυση Δαπάνης Έργου (Συνδυαστική Επιχορήγηση)		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 – Γραπτή Δήλωση για Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 – Υπεύθυνη Δήλωση Ενιαίας Επιχείρησης		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6Α – Υπεύθυνη Δήλωση Μέγεθος Επιχείρησης		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6Β – Υπεύθυνη Δήλωση Μη-Προβληματικής Επιχείρησης		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7 – Εξουσιοδότηση για Πληρωμές από το FIMAS		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8 – Υπεύθυνη Δήλωση Δέσμευσης Διατήρησης της Επένδυσης		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9 – Τεκμηρίωση της δυνατότητας κάλυψης της Ίδιας Συμμετοχής (9Α/Β		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10 – Υποχρεώσεις Αρχής «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης» στο Περιβάλλον		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11Α – Βεβαίωση Επαγγελματικού Εξοπλισμού		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11Β – Βεβαίωση Κλιματιστικού		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 12 – Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 13 – Δήλωση Πραγματικών Δικαιούχων		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14 – Υπεύθυνη Δήλωση Αυθεντικότητας		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 15 – Υπόδειγμα Πιστοποίησης Ομοσπονδίας Ποδηλάτων		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 16 – Καταβολή χορηγίας σε ειδικό λογαριασμό δικαιούχου		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 17 – Αίτημα Καταβολής Προκαταβολής		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 18 – Βεβαίωση Παραχώρησης Χρήσης του Ακινήτου		35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 19 – Γραπτή Συγκατάθεση Ιδιοκτήτη Ακινήτου / Γηπέδου		35

1. Στόχος Σχεδίου

Στόχος του Σχεδίου είναι η αναβάθμιση των ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων που ρυθμίζονται από τον Περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμο, σε ύπαιθρο, ορεινά και σε απομακρυσμένες περιοχές, για εκσυγχρονισμό και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος μέσω της ανάπτυξης και προώθησης εξειδικευμένων μορφών τουρισμού, μέσω της αναβάθμισης των υποδομών και μέσω του εκσυγχρονισμού υπηρεσιών με ψηφιακή αναβάθμιση.

Ευρύτερος σκοπός είναι η παροχή οικονομικής στήριξης σε μεγάλες, μεσαίες και μικρές μονάδες ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων οι οποίες βρίσκονται στην ύπαιθρο, στις ορεινές και σε απομακρυσμένες περιοχές της Κύπρου.

Στο συγκεκριμένο Σχέδιο, οι κρατικές ενισχύσεις θα χορηγηθούν βάσει του Κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis») ή/και του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά Κατηγορία (ΓΚΑΚ).

Η φιλοσοφία του Σχεδίου είναι ότι μπορεί να επιτευχθεί ολιστική αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός, εμπλουτισμός, και βελτίωση υπηρεσιών της κάθε μονάδας ώστε η παρέμβαση στο σύνολό της να συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας του κυπριακού τουριστικού προϊόντος.

2. Περιγραφή του Σχεδίου

Στήριξη επενδύσεων σε επιχειρήσεις ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων που ικανοποιούν τις πρόνοιες της Παραγράφου 8 για:

- (α) τον εμπλουτισμό, εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων προϊόντων και υπηρεσιών τους,
- (β) τη δημιουργία νέων προϊόντων και υπηρεσιών οι οποίες αφορούν σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού και την εξυπηρέτηση των διαφοροποιημένων εποχιακών αναγκών και ιδιαιτεροτήτων,
- (γ) εκσυγχρονισμού υπηρεσιών με ψηφιακή αναβάθμιση

Μέσω αυτών επιδιώκεται η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ξενοδοχειακού τομέα με την προσθήκη, βελτίωση και εμπλουτισμό της σύνθεσης του προϊόντος στα ορεινά, την ύπαιθρο και τις απομακρυσμένες περιοχές, με απώτερο σκοπό την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, διεύρυνση σε νέες αγορές, καθώς και η ευρύτερη στήριξη παρεμφερών προς τον τουρισμό κλάδων της οικονομίας.

3. Νομοθετικό και Θεσμικό πλαίσιο

- Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
- Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis»).
- Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, Άρθρο 17, «Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ» και Άρθρο 18, «Ενισχύσεις για Συμβουλευτικές Υπηρεσίες σε ΜΜΕ».
- Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου της ΕΕ, της 28ης Ιουλίου 2021, για έγκριση του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Κύπρου.
- Ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμος του 2001 έως 2020.
- Ο Περί των Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος του 1969 – 2014.
- Ο Περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμος
- Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος του 2018 (Ν. 127(I)/2018)
- Κανονισμός 61 ΗΑ του Περί Οδών και Οικοδομών Νόμου για την χρήση κτηρίων από ανάπηρα πρόσωπα
- Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 91.256, ημερ. 14/05/2021 για το Προσχέδιο Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και τον Κατάλογο προτεινόμενων μέτρων και διαδικασίες παρακολούθησης, ελέγχου και καθοδήγησης για την υλοποίηση του Σχεδίου.
- Εθνική Στρατηγική Τουρισμού 2030

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας όλα τα μέτρα των Εθνικών Σχεδίων Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας πρέπει να συμμορφώνονται με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Η εν λόγω προϋπόθεση διασφαλίζει ότι κανένα μέτρο δεν υποστηρίζει ή διεκπεραιώνει δραστηριότητες ή ενέργειες που προκαλούν σημαντική βλάβη σε κανέναν από τους έξι περιβαλλοντικούς στόχους, κατά την έννοια του Άρθρου 17 του Κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων (Κανονισμός για την Ταξινόμηση). Οι πρόνοιες του παρόντος Σχεδίου, όπως περιγράφονται στον Οδηγό Εφαρμογής του, με τις οποίες θα πρέπει να συμμορφώνονται οι δικαιούχοι του Σχεδίου, ικανοποιούν τις απαιτήσεις για τήρηση της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και είναι επίσης σύμφωνες με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και την εθνική νομοθεσία για το περιβάλλον.

4. Χρηματοδότηση, Προϋπολογισμός και Χρονικός Προγραμματισμός

4.1 Άξονας / Ενότητα / Μέτρο ΣΑΑ

Το Σχέδιο αυτό χρηματοδοτείται από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Κύπρου (ΣΑΑ). Προκηρύσσεται στο πλαίσιο του Άξονα Πολιτικής 3 «Ενίσχυση της Ανθεκτικότητας και της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας» υπό την Ενότητα 3.1. «Διαφοροποίηση της Οικονομίας» και πιο συγκεκριμένα την Υπο-Ενότητα 3.1.3. «Αειφόρος, Υψηλής Πρόσθετης Αξίας Τουριστικός Τομέας».

Το παρόν Σχέδιο περιλαμβάνεται στο Μέτρο C3.1I8 «Ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας του τομέα του τουρισμού με έμφαση στην ύπαιθρο, καθώς και στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές».

4.2 Οικονομικός και Χρονικός Προγραμματισμός Σχεδίου

Ο συνολικός προϋπολογισμός που θα διατεθεί για τις ανάγκες του παρόντος Σχεδίου μέχρι τη λήξη του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι €9,4εκ.

Επιπρόσθετα της παρούσης προκήρυξης για το 2023, προγραμματίζεται ισόποση προκήρυξη και το 2024. Αναφορικά με την επόμενη προκήρυξη, σημειώνεται ότι κατόπιν εκ των προτέρων εξασφάλισης σχετικών εγκρίσεων, δύναται να διαφοροποιηθούν ποσοστό ενίσχυσης και ύψος επιχορήγησης, οι επιλέξιμες παρεμβάσεις και δαπάνες, και οι διαδικασίες, ανάλογα με τις συνθήκες που θα διαμορφωθούν πριν την κάθε προκήρυξη και τα αποτελέσματα από την υλοποίηση των προηγούμενων προκηρύξεων, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών δεσμεύσεων της Κύπρου στο πλαίσιο του εγκεκριμένου ΣΑΑ.

4.3 Προϋπολογισμός 1^{ης} Προκήρυξης και Προθεσμία

Ο συνολικός προϋπολογισμός που θα διατεθεί στο πλαίσιο εφαρμογής της παρούσας προκήρυξης του Σχεδίου ανέρχεται σε €4.700.000. Αιτήσεις θα γίνονται δεκτές μέχρι την 01/12/2023 και ώρα 12:00μμ ή μέχρι εξαντλήσεως του διαθέσιμου προϋπολογισμού, όποιο από τα δύο επισυμβεί πρώτο. Η αξιολόγηση των αιτήσεων θα γίνεται σύμφωνα με τη σειρά υποβολής τους στο Υφυπουργείο (First In – First Out). Ως εκ τούτου, η διαδικασία υποβολής αιτήσεων, ή αξιολόγησης και έγκρισης προτάσεων διακόπτεται με την εξάντληση του διαθέσιμου κονδυλίου της Προκήρυξης.

5. Περιοχές Εφαρμογής

Οι περιοχές εφαρμογής επιμερίζονται σε 3 κατηγορίες: 1) ορεινές, ακριτικές και απομακρυσμένες περιοχές, 2) περιοχές υπαίθρου και 3) λοιπές γεωγραφικές περιοχές, που αντιμετωπίζουν τουριστικά μειονεκτήματα¹. Συνημμένος Κατάλογος στο Παράρτημα 1. Όσες περιοχές δεν αναφέρονται, βρίσκονται εκτός των περιοχών

¹ Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης με βαθμό αστικοποίησης 2 ή 3 και χιλιομετρική απόσταση τουλάχιστον 20χλμ από το πλησιέστερο αστικό κέντρο, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στις ορεινές, ακριτικές, απομακρυσμένες περιοχές, και περιοχές υπαίθρου.

εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου. Διευκρινίζεται ότι το συνολικό ποσό που θα διατεθεί μέσω της παρούσας πρόσκλησης στις «λοιπές γεωγραφικές περιοχές» (Παράρτημα 1) δεν δύναται να ξεπεράσει το 10% του συνολικού προϋπολογισμού της πρόσκλησης.

6. Ύψος Επιχορήγησης

Όλοι οι Αιτητές μπορούν να επιλέξουν να λάβουν χορηγία σύμφωνα με τους όρους του Καν. αριθ.651/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης ή σύμφωνα με τους όρους του Καν. αριθ.1407/2013 της Επιτροπής της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2013 που αφορά τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis), η διάρκεια των οποίων έχει παραταθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Αιτητής ο οποίος θα επιλέξει να αιτηθεί συνδυαστική επιχορήγηση (βλ. παρ. 6.3 πιο κάτω), θα πρέπει να καταγράψει αναλυτικά τόσο στο Έντυπο της Αίτησης (Παράρτημα 2), όσο και στην Ανάλυση Δαπάνης Έργου (Παράρτημα 3) το φυσικό αντικείμενο και τις δαπάνες για τις οποίες αιτείται επιχορήγησης στο πλαίσιο κάθε Κανονισμού.

	Κανονισμός για τις Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας «de minimis»			Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία ²	
	Ορεινές, Ακρικές και Απομακρυσμένες Περιοχές	Περιοχές Υπαίθρου	Λοιπές Περιοχές	Άρθρο 17 για «Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ»	Άρθρο 18, «Ενισχύσεις για Συμβουλευτικές Υπηρεσίες σε ΜΜΕ»
Μέγεθος Επιχείρησης	Όλες τις Κατηγορίες Δαπανών			ΚΕΔ 1, ΚΕΔ 2, ΚΕΔ 3 και ΚΕΔ 5 (βλ. Παρ. 9.2)	ΚΕΔ 4 (βλ. Παρ. 9.2)
Μικρή	75%	65%	50%	20%	50%
Μεσαία				10%	
Μεγάλη				Αποκλείονται	

6.1 Για τις ενισχύσεις βάσει του Κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis»):

Το μέγιστο ποσό επιχορήγησης, ανεξαρτήτου μεγέθους επιχείρησης (Μικρή, Μεσαία, Μεγάλη) είναι €200.000 ανά ενιαία επιχείρηση, ανά κυλιόμενη τριετία, τηρουμένων των προνοιών σώρευσης του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis»).

² Εφαρμόζονται τα εδάφια β) και γ) του Άρθρου 4 «Όρια Κοινοποίησης», όπου δηλαδή οι επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ δεν ξεπερνούν τα €7,5 εκ ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο, και οι ενισχύσεις για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς ΜΜΕ δεν ξεπερνούν τα €2,0 εκ ανά επιχείρηση και ανά έργο.

Η επιχορήγηση καλύπτει ΟΛΕΣ τις Κατηγορίες Δαπανών που περιγράφονται στην Παρ. 9.2 πιο κάτω, και η ένταση της επιχορήγησης κυμαίνεται αναλόγως της γεωγραφικής περιοχής που δραστηριοποιείται ο Δικαιούχος:

1. Στις ορεινές, ακριτικές και απομακρυσμένες περιοχές (Παράρτημα 1), η ένταση της επιχορήγησης ανέρχεται στο 75% της συνολικής δαπάνης των επιλέξιμων παρεμβάσεων χωρίς το ΦΠΑ.
2. Στις περιοχές υπαίθρου (Παράρτημα 1), η ένταση της επιχορήγησης ανέρχεται στο 65% της συνολικής δαπάνης των επιλέξιμων παρεμβάσεων χωρίς το ΦΠΑ.
3. Στις λοιπές περιοχές (Παράρτημα 1), η ένταση της επιχορήγησης ανέρχεται στο 50% της συνολικής δαπάνης των επιλέξιμων παρεμβάσεων χωρίς το ΦΠΑ.

6.2 Για τις ενισχύσεις βάσει του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία:

Δυνητικοί Δικαιούχοι είναι μόνο οι Μικρές, περιλαμβανομένων και των πολύ μικρών, και Μεσαίες Επιχειρήσεις. Δεν καθορίζεται ανώτατο ποσό επιχορήγησης, εντούτοις η ένταση της επιχορήγησης ανέρχεται στο:

- ✓ Για τις Κατηγορίες Δαπανών ΚΕΔ.1 «Ψηφιακή Αναβάθμιση», ΚΕΔ.2 «Οικοδομικές, Ηλεκτρομηχανολογικές και Άλλες Εργασίες Εσωτερικών και Εξωτερικών Χώρων, ειδικές εγκαταστάσεις και συστήματα», ΚΕΔ.3 «Κινητά Μηχανήματα, Επίπλωση και Εξοπλισμός» και ΚΕΔ.5 «Μικροεξοπλισμοί και Λινά»
  1. 20% της συνολικής δαπάνης των επιλέξιμων παρεμβάσεων χωρίς το ΦΠΑ, στην περίπτωση μικρών επιχειρήσεων.
  2. 10% της συνολικής δαπάνης των επιλέξιμων παρεμβάσεων χωρίς το ΦΠΑ, στην περίπτωση επιχειρήσεων μεσαίου μεγέθους.
- ✓ Για την Κατηγορία Δαπάνης ΚΕΔ.4 «Αμοιβές Συμβούλων και Εμπειρογνομόνων»
  1. 50% της συνολικής δαπάνης των επιλέξιμων παρεμβάσεων χωρίς το ΦΠΑ, στην περίπτωση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Διευκρινίζεται ότι το ύψος των επιλέξιμων δαπανών αυτής της Κατηγορίας Δαπάνης δεν δύναται να ξεπερνά το 5% ως προς τη συνολική προτεινόμενη επένδυση.

Σημειώνεται ότι οι Δαπάνες που απορρέουν άμεσα από τους όρους της χρηματοδότησης από τον ΜΑΑ (Κατηγορία Δαπάνης ΚΕΔ.6 στην Παρ. 9.2 πιο κάτω) δεν επιχορηγούνται βάσει του εν λόγω Κανονισμού.

6.3 Συνδυαστική Επιχορήγηση

Υπάρχει η δυνατότητα αξιοποίησης και των δυο πιο πάνω Κανονισμών, τηρουμένων των εξής προϋποθέσεων:

- Ο αιτητής μπορεί να διαχωρίσει την επενδυτική του πρόταση σε δυο διακριτά έργα και να υποδείξει σαφώς στο έντυπο της Αίτησης (Παράρτημα 2) και της Ανάλυσης Δαπάνης Έργου (Παράρτημα 3), ποιες δαπάνες προτείνει για επιχορήγηση για κάθε Κανονισμό, οι οποίες θα αφορούν διαφορετικές εργασίες.
- Διευκρινίζεται ότι απαγορεύεται η διπλή χρηματοδότηση και, κατ' επέκταση, η υποβολή αιτήσεων για χορηγία των ιδίων δράσεων – εργασιών.
- Διευκρινίζεται επίσης ότι οι ενισχύσεις με επιλέξιμες δαπάνες που απαλλάσσονται βάσει του Γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνον αν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

7. Γενικό Πλαίσιο Υλοποίησης Σχεδίου

7.1 Συντονιστική Αρχή

Ως Συντονιστική Αρχή (ΣΑ) για την υλοποίηση του εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) έχει οριστεί η Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης του Υπουργείου Οικονομικών και ειδικότερα η Διεύθυνση Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η ΣΑ έχει τη συνολική ευθύνη για τον συντονισμό και την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΣΑΑ και για τη διασφάλιση της τήρησης των διαδικασιών του Συστήματος Παρακολούθησης και Ελέγχου (ΣΠΕ) και της εθνικής νομοθεσίας από το σύνολο των εμπλεκομένων, ενώ αποτελεί το σημείο επαφής και ανταλλαγής πληροφοριών με την ΕΕ στο πλαίσιο της εφαρμογής του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας στην Κυπριακή Δημοκρατία.

7.2 Φορέας Υλοποίησης

Την ευθύνη διαχείρισης και εφαρμογής του Σχεδίου έχει το Υφυπουργείο Τουρισμού, το οποίο αναλαμβάνει μεταξύ άλλων:

- την ενημέρωση και πληροφόρηση των ενδιαφερομένων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το Σχέδιο,
- την πλήρη διοικητική υποστήριξη του Σχεδίου,
- την υποστήριξη της διαδικασίας αξιολόγησης και ένταξης των αιτήσεων στο Σχέδιο αφού διαπιστώσει ότι πληρούν τις πρόνοιες του Σχεδίου,
- τον έλεγχο και επαλήθευση των δαπανών,
- τη διεκπεραίωση των διαδικασιών πληρωμής των Δικαιούχων,
- τη διαδικασία βεβαίωσης επίτευξης των στόχων του Σχεδίου στη βάση των μηχανισμών επαλήθευσης που καθορίζει η ΣΑ

- την τήρηση όλων των διαδικασιών που προβλέπονται στο Σχέδιο.
- την τήρηση στοιχείων που απαιτούνται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

8. Δυνητικοί Δικαιούχοι – Προϋποθέσεις Συμμετοχής

Διευκρινίζεται ότι Αιτητής του Σχεδίου είναι κάθε Φυσικό ή Νομικό Πρόσωπο, το οποίο είναι ο επιχειρηματίας του ξενοδοχείου ή τουριστικού καταλύματος, ως καθορίζεται στις παραγράφους 8.1 (α) και (β) πιο κάτω.

Δεν επιτρέπεται η χορήγηση ενίσχυσης σε **προβληματικές επιχειρήσεις**, κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων (2014/C 249/01)³. Το Άρθρο 2, παράγραφος 18 του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία περιγράφει τις πιθανές προϋποθέσεις που καθιστούν μια επιχείρηση ως «προβληματική».⁴

8.1 Αιτητές για τις ενισχύσεις βάσει του Κανονισμού ήσσονος σημασίας («de minimis»):

Δυνητικοί Δικαιούχοι είναι όλοι οι επιχειρηματίες (τα Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα) οι οποίοι διαχειρίζονται ξενοδοχεία ή τουριστικά καταλύματα των οποίων η προτεινόμενη επένδυση βρίσκεται στην πιο πάνω γεωγραφική περιοχή εφαρμογής (Παράγραφος 5) και:

(α) είτε είχε κατάταξη σε ισχύ την 14 Μαρτίου 2019 για τη συγκεκριμένη επιχείρηση (Ξενοδοχείου ή του Τουριστικού Καταλύματος) από το Υφυπουργείο Τουρισμού (πρώην ΚΟΤ) και σε οποιαδήποτε Κατηγορία και Τάξη σύμφωνα με τις διατάξεις των «Περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμων 1969-2014»,

(β) είτε έχει σε ισχύ άδεια λειτουργίας και κατάταξη από το Υφυπουργείο Τουρισμού για λειτουργία της συγκεκριμένης επιχείρησης (Ξενοδοχείου ή Τουριστικού Καταλύματος) και σε οποιαδήποτε Κατηγορία και Τάξη, όπου εφαρμόζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των «Περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμων του 2019-2022».

8.2 Αιτητές για τις ενισχύσεις βάσει του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία

Επιπρόσθετα των όσων αναφέρονται πιο πάνω στο 8.1, ισχύουν τα εξής: Υφιστάμενες Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜμΕ), όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με ημερ. 06/05/2003 και αρ.

³ Σύμφωνα με την Ανακοίνωση που εξέδωσε η Επιτροπή για την τροποποίηση πέντε Κατευθυντήριων Γραμμών/Ανακοινώσεων για τις κρατικές ενισχύσεις (220C 224/02), η περίοδος εφαρμογής των Κατευθυντήριων Γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων έχει παραταθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0651&from=EL>

2003/361/ΕΚ. Σύμφωνα με την πιο πάνω Σύσταση ως ΜμΕ, καθορίζεται η επιχείρηση η οποία:

1. απασχολεί λιγότερους από 250 εργαζόμενους, και
2. έχει ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει τα €50εκ., ή ετήσιο συνολικό ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα €43εκ.

Νοείται ότι η ένταση της ενίσχυσης διαφοροποιείται αναλόγως του μεγέθους της επιχείρησης, όπως αυτό καθορίζεται στην ενότητα 6.2. πιο πάνω.

9. Επιλέξιμες Παρεμβάσεις και Επιλέξιμες Δαπάνες

Επιλέξιμες Παρεμβάσεις και Δαπάνες είναι αυτές που πραγματοποιούνται από τους δυνητικούς δικαιούχους που περιγράφονται πιο κάτω.

9.1 Ενδεικτικοί τομείς Επιλέξιμων Παρεμβάσεων

Επιλέξιμες είναι οι Παρεμβάσεις που εμπίπτουν στην επιλέξιμη κατηγορία και τάξη των δικαιούχων ξενοδοχείων ή τουριστικών καταλυμάτων και αφορούν:

1. Ψηφιακή αναβάθμιση της επιχείρησης:
Περιλαμβάνει επενδύσεις που έχουν ως στόχο τη ψηφιακή αναβάθμιση των ξενοδοχείων και των τουριστικών καταλυμάτων ώστε να επιτευχθεί βελτίωση της τουριστικής εμπειρίας, σε ένα ή σε περισσότερα από τα πιο κάτω:
  - 1.1 Την αποτελεσματικότερη λειτουργία των μονάδων μέσω της αυτοματοποίησης κάποιων δραστηριοτήτων τους
  - 1.2 Την εισαγωγή σύγχρονων λογισμικών συστημάτων λειτουργίας, διαχείρισης και διασύνδεσης, κρατήσεων, προώθησης / ηλεκτρονικής διαφήμισης, κοκ.
  - 1.3 Τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων ηλεκτρονικών συστημάτων / νέα έξυπνα συστήματα διαχείρισης της ξενοδοχειακής επιχείρησης
2. Ανακαίνιση / αναβάθμιση / εμπλουτισμός / εξωραϊσμός / αντικατάσταση του εξοπλισμού και ενεργειακής αναβάθμισης των ακόλουθων υφιστάμενων εσωτερικών και εξωτερικών χώρων στα υπό επένδυση ξενοδοχεία ή τουριστικά καταλύματα σε ένα ή σε περισσότερα από τα πιο κάτω:
  - 2.1 των κοινόχρηστων χώρων (χώρος υποδοχής, σαλόνι, χώροι εστίασης, μπαρ, κοινόχρηστοι χώροι υγιεινής κλπ) της μονάδας
  - 2.2. των χώρων διαμονής (δωμάτια / διαμερίσματα, ιδιαίτερα λουτρά δωματίων / διαμερισμάτων, μαγειρεία των διαμερισμάτων, βεράντες δωματίων / διαμερισμάτων)
  - 2.3 των βοηθητικών χώρων (κουζίνα, αποθήκες, χώροι προσωπικού)
  - 2.4 των χώρων / υποδομών που αφορούν εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος όπως π.χ. υποδομές ευεξίας, συνεδρίων, αθλητισμού, ποδηλασίας, κλπ.
  - 2.5 των κήπων και χώρων πρασίνου
  - 2.6 του χώρου αθλοπαιδιών
  - 2.7 του χώρου παιδικής χαράς
  - 2.8 της εξωτερικής ή /και εσωτερικής κολυμβητικής δεξαμενής

- 2.9 του χώρου στάθμευσης
3. Δημιουργία νέων, καταλλήλως εξοπλισμένων χώρων, υποδομών και υπηρεσιών που αφορούν στον εμπλουτισμό των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών της ξενοδοχειακής επιχείρησης, με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της μονάδας, όπως:
- 3.1 κέντρου ευεξίας το οποίο θα πρέπει κατ' ελάχιστο να παρέχει τα ακόλουθα: sauna, Jacuzzi, steam bath και 2 αίθουσες θεραπειών ή υπηρεσιών ευεξίας όπου θα πρέπει κατ' ελάχιστο να παρέχει τρεις (3) από τις πιο πάνω πέντε (5) υπηρεσίες
- 3.2 υποδομών για ποδηλασία που να περιλαμβάνουν αίθουσα φύλαξης και συντήρησης ποδηλάτων, συμπεριλαμβανομένου απαραίτητου εξοπλισμού για την επιδιόρθωση, φύλαξη και ασφάλεια τους και αγορά ποδηλάτων (bike center), σταθμοί φόρτισης e-bikes κοκ. Σημειώνεται ότι θα απαιτείται η υποβολή «Πιστοποίησης από την Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδηλασίας» (Παράρτημα 15) που να αφορά στα ποδήλατα και τον εξοπλισμό επιδιόρθωσής τους (ότι δηλαδή είναι κατάλληλα για ψυχαγωγικούς, αθλητικούς ή προπονητικούς σκοπούς).
- 3.3 υποδομών άθλησης για δημιουργία γυμναστηρίου (συμπεριλαμβάνεται η δημιουργία των απαραίτητων χώρων υγιεινής και αποδυτηρίων) που να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον 4 όργανα εκγύμνασης νέας τεχνολογίας (π.χ. stermachine, διάδρομος, ποδήλατο, κωπολατο-εργόμετρο, πάγκοι, αλτήρες).
- 3.4 αίθουσας ψυχαγωγίας / απασχόλησης παιδιών με παιχνίδια (π.χ. επιτραπέζια παιχνίδια, μπιλιάρδο), μέσα διαδραστικής ψυχαγωγίας ή/και μάθησης, κοκ
- 3.5 εξωτερικού ανοικτού χώρου εκγύμνασης ή ψυχαγωγίας / παιχνιδότοπου
- 3.6 συνεδριακού χώρου και εξοπλισμός όπως π.χ. οπτικοακουστική υποδομή και μέσα, ηχομόνωση, μεταφραστικές καμπίνες, τραπέζια και καρέκλες σύμφωνα με τη δυναμικότητα του χώρου.
- 3.7 αθλητικών υποδομών για ΑμεΑ, όπου επιλέξιμες δαπάνες θεωρούνται δαπάνες οι οποίες γίνονται σε αθλητικές εγκαταστάσεις (π.χ. γήπεδα, κολυμβητικές δεξαμενές) και αφορούν τόσο στη βελτίωση των εγκαταστάσεων για χρήση των χώρων από αθλητές ΑμεΑ, όσο και για την παρακολούθηση αγώνων στις εν λόγω αθλητικές εγκαταστάσεις.
4. Μετατροπή τουριστικών καταλυμάτων σε ξενοδοχεία:
Η επένδυση που απαιτείται για αλλαγή άδειας και κατάταξης τουριστικών καταλυμάτων στην κατηγορία ξενοδοχείου ψηλότερης τάξης σύμφωνα με το Νόμο, νοουμένου ότι:
- α) οι παρεμβάσεις και δαπάνες που αφορούν στην μετατροπή / δημιουργία δωματίων περιορίζονται στο υφιστάμενο κέλυφος του κτιρίου στο οποίο ήταν χωροθετημένα τα υφιστάμενα διαμερίσματα σύμφωνα με την κατάταξη που υποβάλλεται με την αίτηση στο παρόν Σχέδιο.

β) με την ολοκλήρωση των εργασιών, η επιχείρηση θα εξασφαλίσει την απαραίτητη άδεια και κατάταξη από το Υφυπουργείο Τουρισμού βάσει του Περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμο.

Διευκρινίζεται ότι στις περιπτώσεις που οι αναβαθμίσεις αφορούν εγκαταστάσεις για άτομα με αναπηρίες θα πρέπει να ακολουθούνται οι πρόνοιες που αναφέρονται στον «Περί Οδών και Οικοδομών Νόμο», Κανονισμός 61HA μέσω του οποίου διασφαλίζεται η πρόσβαση και ασφαλής χρήσης από όλα τα άτομα, περιλαμβανόμενων των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα.

9.2 Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών, με ενδεικτικές περιγραφές

Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι δαπάνες επένδυσης σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού σε σχέση με τη δημιουργία νέας επιχειρηματικής εγκατάστασης, την επέκταση υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης, τη διαφοροποίηση της παραγωγής μιας επιχειρηματικής εγκατάστασης με νέα επιπρόσθετα προϊόντα ή τη θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης επιχειρηματικής εγκατάστασης.

Επιλεξιμότητα Δαπανών αναλόγως Κανονισμού:

Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών	Κανονισμός για τις Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας «de minimis» (όλα τα μεγέθη επιχειρήσεων)	Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία (μόνο Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις)	
		Άρθρο 17 για «Επενδυτικές ενισχύσεις προς ΜΜΕ»	Άρθρο 18, «Ενισχύσεις για Συμβουλευτικές Υπηρεσίες σε ΜΜΕ»
ΚΕΔ.1 Ψηφιακή Αναβάθμιση	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΚΕΔ.2 Οικοδομικές, Ηλεκτρομηχανολογικές και Άλλες Εργασίες Εσωτερικών και Εξωτερικών Χώρων, Ειδικές Εγκαταστάσεις και Συστήματα	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΚΕΔ.3 Κινητά Μηχανήματα, Επίπλωση και Εξοπλισμός	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΚΕΔ.4 Αμοιβές Συμβούλων και Εμπειρογνομόνων (μέγιστο ύψος επιχορήγησης 5% ως προς τη συνολική προτεινόμενη επένδυση)	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
ΚΕΔ.5 Μικροεξοπλισμοί και Λινά, με μέγιστο ποσό €400 ανά δωμάτιο / διαμέρισμα επιχείρησης (κατά μέσο όρο)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΚΕΔ. 6 Δαπάνες που απορρέουν από τους όρους της χρηματοδότησης από τον ΜΑΑ (προβολή, δημοσιότητα)	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

Αφορούν όλα τα ξενοδοχεία ή τουριστικά καταλύματα που ικανοποιούν το 9.1.

Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	Ενδεικτική περιγραφή
ΚΕΔ.1 Ψηφιακή Αναβάθμιση	<ul style="list-style-type: none"> ✓ guest room/ restaurant management systems, ✓ hospitality mobile applications, ✓ συστήματα για self-check in, self-check out ✓ έξυπνα συστήματα τηλεφωνίας, ✓ Smart Τηλεοράσεις τουλάχιστον 42 ιντσών, ✓ ενσύρματη σύνδεση διαδικτύου και ασύρματη δικτύωση WI-FI, ✓ ηλεκτρονικοί υπολογιστές (πύργοι, οθόνες, πληκτρολόγια, εκτυπωτές, servers) ✓ room keycard system, mobile keys, smart lock for lockers ✓ δημιουργία ή/και αναβάθμιση ιστοσελίδας σε τουλάχιστον Ελληνική και Αγγλική γλώσσα, ανάπτυξης εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης και κόστος μετάφρασης σε ξένες γλώσσες ✓ Μηχανογραφημένα ταμειακά συστήματα και συστήματα λήψης παραγγελιών (POS). ✓ reservation system - accessibility platforms ✓ USB socket στους τοίχους ✓ E-menu, QR Codes ✓ Lift card system / security ✓ Συστήματα αυτοματοποίησης δωματίων (smart bedrooms)
ΚΕΔ.2 Οικοδομικές , Ηλεκτρομηχανολογικές και Άλλες Εργασίες Εσωτερικών και Εξωτερικών Χώρων, ειδικές εγκαταστάσεις και συστήματα	<p>Εργασίες νέων οικοδομών, δημιουργία νέων χώρων / υποδομών που αφορούν στον εμπλουτισμό των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών, επεκτάσεων υφιστάμενων χώρων (περιλαμβανομένης της δημιουργίας νέων δωματίων / διαμερισμάτων για σκοπούς ΜΟΝΟ μετατροπής τουριστικού καταλύματος σε ξενοδοχείο, βάσει της προβλεπόμενης διαδικασίας - βλ. ενότητα 9.1.4) και ανακαίνιση / αναβάθμιση / εμπλουτισμό υφιστάμενων χώρων ή/ και ενεργειακής αναβάθμισης, για π.χ.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Χωματοουργικά - εκσκαφές ✓ Αποξηλώσεις – απομάκρυνση

- ✓ Οπλισμένο σκυρόδεμα (μπετόν, οπλισμός, καλούπι)
- ✓ Τοιχοποιία / ξηρά δόμηση
- ✓ Μονώσεις (υδρομόνωση, ηχομόνωση) ,
- ✓ Επιχρίσματα
- ✓ Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων (τοποθέτηση) * Στις περιπτώσεις φυσικού ξύλου και μάρμαρου είναι αποδεκτή η συντήρηση για επαναφορά στην αρχική κατάσταση
- ✓ Επενδύσεις δαπέδων και τοίχων (αγορά)
- ✓ Τοποθέτηση ειδών υγιεινής /αναμικτήρων και αξεσουάρ
- ✓ Αγορά ειδών υγιεινής / αναμικτήρων και αξεσουάρ
- ✓ Χρωματισμοί,
- ✓ Ψευδοροφές
- ✓ Εργασίες αλουμινίων (παράθυρα / θύρες, κάγκελα, γυάλινα παραπετάσματα)
- ✓ Μεταλλικές εργασίες (στέγαστρα, κάγκελα, περιφράξεις)
- ✓ Ξυλουργικές εργασίες (θύρες, πάγκοι και ερμάρια κουζίνας / νιπτήρων, ερμάρια ρούχων) * Στις περιπτώσεις θυρών φυσικού ξύλου είναι αποδεκτή η συντήρηση για επαναφορά στην αρχική κατάσταση
- ✓ Ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες (ηλεκτρολογικά, κλιματισμός, υδραυλικά, αποχετευτικά, εξαερισμός, πυρασφάλεια, φωτισμός/φωτιστικά)
- ✓ Ανελκυστήρας
- ✓ Εγκατάσταση πινακίδας στην πρόσοψη, η οποία να συνάδει με τον περιβάλλοντα χώρο.
- ✓ Νέα στρώση, διαμόρφωση και οριοθέτηση χώρων στάθμευσης
- ✓ Ειδικές Εγκαταστάσεις και Συστήματα (Συστήματα διαχείρισης νερού & αποβλήτων, σύστημα ανακύκλωση, σύστημα ποτίσματος / αυτοποτισμού, σύστημα μουσικής, κλειστό σύστημα παρακολούθησης CCTV, σύστημα ελέγχου ήχου και εικόνας)
- ✓ Δαπάνες που να αφορούν στην ανάπτυξη και εφαρμογή δράσεων κυκλικής οικονομίας

	(όπως προκύπτουν π.χ. από το Σχέδιο της ΟΕΒ στο ΣΑΑ για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας στις ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις)
ΚΕΔ.3 Κινητά Μηχανήματα, Επίπλωση και Εξοπλισμός	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Εξοπλισμός ΑμεΑ σε όλους τους χώρους που αναφέρονται στο 9.1.2 ✓ Εξοπλισμός δωματίων / διαμερισμάτων (κρεβάτια, ντιβάνια, στρώματα - ελάχιστου πάχους 30cm, κομοδίνα, καρέκλες, τραπέζια, πολυθρόνες, έπιπλα βεράντας κλπ) ✓ Εξοπλισμός εσωτερικών κοινόχρηστων χώρων μονάδας(καναπέδες, πολυθρόνες, τραπέζια, καρέκλες κλπ) ✓ Εξοπλισμός εξωτερικών κοινόχρηστων χώρων και κολυμβητικής δεξαμενής (τραπέζια , καρέκλες, ξαπλώστρες, ομπρέλες κλπ) ✓ Εξοπλισμός μαγειρείων / μπαρ / χώρων σερβιρίσματος της μονάδας (π.χ. φούρνοι, , μαγειρικές εστίες, αποσμητήρες / απορροφητήρες, φούρνοι μικροκυμάτων, ψυγεία / mini bars, wine storage fridges, πλυντήρια, επιφάνειες ζεστού και κρύου σερβιρίσματος, ψυκτικοί θάλαμοι και άλλος ξενοδοχειακός εξοπλισμός) ✓ Εξοπλισμός μαγειρείων διαμερισμάτων (π.χ. π.χ. φούρνοι, μαγειρικές εστίες, αποσμητήρες, ψυγεία) ✓ Εξοπλισμός εσωτερικού ή/και εξωτερικού γυμναστηρίου ✓ Εξοπλισμός συνεδριακού χώρου ✓ Εξοπλισμός άλλων χώρων / αθλητικών υποδομών ✓ Εξοπλισμός εσωτερικού η/και εξωτερικού χώρου ψυχαγωγίας / παιχνιδιού / παιχνίδια ✓ Ανθώνες και Τοπιοτέχνηση ✓ Εξοπλισμός διαχείρισης αποβλήτων (π.χ. μηχανικός κομποστοποιητής για οργανικά απόβλητα)
ΚΕΔ.4 Αμοιβές Συμβούλων και Εμπειρογνομόνων (μέγιστο 5% ως προς τη συνολική προτεινόμενη επένδυση)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αρχιτεκτονικές μελέτες ✓ Μελέτες εσωτερικών χώρων (interior design) ✓ Μελέτες τοπιοτέχνησης

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μελέτες για επιχειρησιακό σχέδιο (business plan) ✓ Μελέτες ενεργειακής απόδοσης κτιρίων για έκδοση πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης (ΠΕΑ) ✓ Μελέτες πολιτικής μηχανικής ✓ Συμβουλευτικές υπηρεσίες για ετοιμασία της αίτησης
ΚΕΔ.5 Μικροεξοπλισμοί και Λινά με μέγιστο ποσό €400 ανά δωμάτιο / διαμέρισμα επιχείρησης (κατά μέσο όρο) ⁵	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Μικροσυσκευές (βραστήρες, τοστιέρες, καφετιέρες) ✓ Λινά (κλινოსκεπάσματα, σεντόνια, mattress topper [ελάχιστο πάχος 10cm], μαξιλάρια-πάπλωμα, πετσέτες, κουρτίνες, ρολά σκίασης, κουρτίνες συσκότισης, κλπ) ✓ Είδη κουζίνας όπως ποτήρια, σερβίτσια, πιάτα ✓ Dispensers τοίχου για π.χ. σαμπουάν / σαπούνι
ΚΕΔ.6 Δαπάνες που απορρέουν άμεσα από τους όρους της χρηματοδότησης από τον ΜΑΑ (π.χ. Δημοσιότητα, Διαφάνεια και Διάχυση)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Αφίσες ✓ Πινακίδες

Επισημαίνεται ότι:

- ✓ Για επενδύσεις που αφορούν **αποκλειστικά** παρεμβάσεις για ΑμεΑ και τουρισμό υγείας, ευεξίας και αποκατάστασης, το Υφυπουργείο Τουρισμού αναμένεται να προκηρύξει εντός του 2023, εξειδικευμένο Σχέδιο Χορηγιών για τα ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα, με στόχο τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος μέσω ανάπτυξης και προώθησης εξειδικευμένων υπηρεσιών τουρισμού υγείας, ευεξίας, προσβασιμότητας και υποβοηθούμενης διαβίωσης.
- ✓ Επισημαίνεται επίσης, ότι επενδύσεις που αφορούν **εξολοκλήρου** είτε παρεμβάσεις για ολοκληρωμένη ενεργειακή αναβάθμιση, είτε για ολοκληρωμένη Ψηφιακή Αναβάθμιση των Επιχειρήσεων, θα πρέπει να απευθυνθούν στα αντίστοιχα στοχευμένα Σχέδια Χορηγιών του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

10. Έναρξη Εργασιών

⁵ Εφαρμόζεται κατ' ανώτατο όριο (πλαφόν) €400 ανά δωμάτιο / διαμέρισμα στη συγκεκριμένη ΚΕΔ. Ωστόσο, δίδεται ευελιξία στον καταμερισμό των δαπανών στα δωμάτια / διαμερίσματα, δηλαδή θα ελέγχεται η δαπάνη στο σύνολο του ξενοδοχείου / τουριστικού καταλύματος, και όχι ανά δωμάτιο / διαμέρισμα (ήτοι κατά μέσο όρο €400 ανά δωμάτιο / διαμέρισμα).

Η ημερομηνία έναρξης των εργασιών σε συνάρτηση με την ημερομηνία υποβολής της Αίτησης έχουν ουσιαστικό ρόλο κατά την αξιολόγηση των Αιτήσεων, καθότι καθορίζουν:

- την επιλεξιμότητα των δαπανών των αιτήσεων που υποβάλλονται βάσει του Κανονισμού ήσσονος σημασίας («de minimis»)
- την εγκυρότητα και, κατ' επέκταση, την έγκριση ή απόρριψη, των αιτήσεων που υποβάλλονται βάσει του Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία.

10.1 Αιτήσεις βάσει του Κανονισμού ήσσονος σημασίας («de minimis»):

«Έναρξη των Εργασιών» ορίζεται ως η ημερομηνία της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών στην επένδυση. Αιτήσεις για χορηγίες βάσει του Κανονισμού ήσσονος σημασίας («de minimis») γίνονται δεκτές, τηρουμένων όλων των προνοιών του Σχεδίου, για έργα των οποίων η έναρξη εργασιών είναι **μετά** την υποβολή της αίτησης, ως ορίζεται πιο πάνω. Το Υφυπουργείο Τουρισμού θα διεξάγει και «Επιτόπια Επιθεώρηση» για εξακρίβωση της έναρξης εργασιών και τη φωτογράφιση της υφιστάμενης κατάστασης για την μετέπειτα επαλήθευση της εκτέλεσης των προτεινόμενων παρεμβάσεων (βλ. παρ. 14.2).

10.2 Αιτήσεις βάσει του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία:

Η «Έναρξη των Εργασιών»⁶ θα πρέπει να ακολουθεί την υποβολή της Αίτησης **και** την «Επιτόπια Επιθεώρηση» από λειτουργό του Υφυπουργείου (βλ. 14.2), η οποία πραγματοποιείται μετά την υποβολή της Αίτησης. Έναρξη των Εργασιών ορίζεται ως η πρώτη χρονικά εργασία, είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών στην επένδυση, είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού (π.χ. υπογραφής συμβολαίου, αποδοχής προσφοράς), είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.

Τονίζεται ότι εάν διαπιστωθεί «Έναρξη Εργασιών», είτε **ΠΡΙΝ** από την υποβολή της Αίτησης, είτε **ΠΡΙΝ** από την πραγματοποίηση της «Επιτόπιας Επιθεώρησης», ως αυτά ορίζονται πιο πάνω και στην Παρ. 14.2, έστω και εάν η εργασία πραγματοποιήθηκε **ΜΕΤΑ** την Υποβολή της Αίτησης (δηλαδή στο μεσοδιάστημα μεταξύ υποβολής της Αίτησης και Επιτόπιας Επιθεώρησης), **η Αίτηση θα απορρίπτεται**.

10.3 Αιτήσεις για Συνδυαστική Επιχορήγηση

⁶ βλ. σημείο 23) του Άρθρου 2 "Ορισμοί" του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17^{ης} Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. Ο Κανονισμός είναι διαθέσιμος στο σύνδεσμο <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0651>

Για την εφαρμογή της Παραγράφου 6.3, δηλαδή για Αιτήσεις βάσει του Κανονισμού ήσσονος σημασίας («de minimis») και του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία, ως «Έναρξη Εργασιών» θα εφαρμόζονται κατ' αναλογία τα πιο πάνω.

11. Προϋποθέσεις για επιλεξιμότητα παρεμβάσεων και δαπανών

11.1 Ελάχιστο ποσό προτεινόμενης επένδυσης:

- **€10.000 ανά επιχείρηση Παραδοσιακών Οικοδομών και Τουριστικών Κατασκηνώσεων**
- **€30.000 για τις υπόλοιπες κατηγορίες Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων**

11.2 Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις βρίσκονται στην γεωγραφική περιοχή εφαρμογής του Σχεδίου (Παράγραφος 5)

11.3 Ο εξοπλισμός ή μηχανήματα που θα προμηθευτεί ο δικαιούχος στα πλαίσια του σχεδίου πρέπει να είναι καινούργια. Σημειώνεται ότι refurbished ή/και demo εξοπλισμός ή μηχανήματα είναι επιλέξιμα μόνο εάν συνοδεύονται από εγγύηση προμηθευτή, ίδια που ισχύει και για τα καινούργια.

11.4 Οι δαπάνες για ασύρματη δικτύωση Wi-Fi είναι επιλέξιμες μόνο εάν η υπηρεσία παροχής Wi-Fi διατίθεται δωρεάν στον επισκέπτη.

11.5 Τυχόν άυλα στοιχεία ενεργητικού που θα αποκτηθούν θα πρέπει να πληρούν όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία χορηγείται η ενίσχυση·
- β) θεωρούνται αποσβεστέα στοιχεία ενεργητικού·
- γ) αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή·
- δ) περιλαμβάνονται στα στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης επί τουλάχιστον τρία έτη.

12. Μη επιλέξιμες δράσεις και μη επιλέξιμες δαπάνες

Οι πιο κάτω δράσεις και δαπάνες ΔΕΝ είναι επιλέξιμες και δεν επιχορηγούνται από το παρόν Σχέδιο:

1. Η αγορά/ εγκατάσταση μεταχειρισμένου εξοπλισμού / μηχανημάτων, εκτός και εάν πρόκειται για refurbished ή/και demo εξοπλισμό ή μηχανήματα (βλ. 11.3 πιο πάνω).
2. Παρεμβάσεις σε μη εγκεκριμένους χώρους με βάση την άδεια οικοδομής του κτιρίου της επιχείρησης (ξενοδοχείου ή τουριστικού καταλύματος).
3. Κατασκευή νέων υπνοδωματίων / διαμερισμάτων που αυξάνουν τη δυναμικότητα της επιχείρησης σε κλίνες, πέραν του υφιστάμενου μέρους του κελύφους

του κτιρίου στο οποίο είναι χωροθετημένα τα υφιστάμενα διαμερίσματα σύμφωνα με την κατάταξη που υποβάλλεται με την αίτηση στο παρόν Σχέδιο (βλ. παράγραφο 9.1.4.)

4. Σχετικά λειτουργικά έξοδα, λειτουργικές δαπάνες και αναλώσιμα υλικά (π.χ. χαρτικά, καθαριστικά είδη).
5. Τέλη αδειών.
6. Αγορά ή ενοικίαση έργων τέχνης, πινάκων ή άλλων πολύτιμων αντικειμένων / εκθεμάτων.
7. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)

Διευκρινίζεται ότι σε περιπτώσεις όπου η επενδυτική πρόταση περιλαμβάνει και μη επιλέξιμες παρεμβάσεις / δαπάνες, η επιχορήγηση θα καλύπτει μόνο τις επιλέξιμες δαπάνες που σχετίζονται με την επιλέξιμη παρέμβαση.

13. Ίδια Συμμετοχή

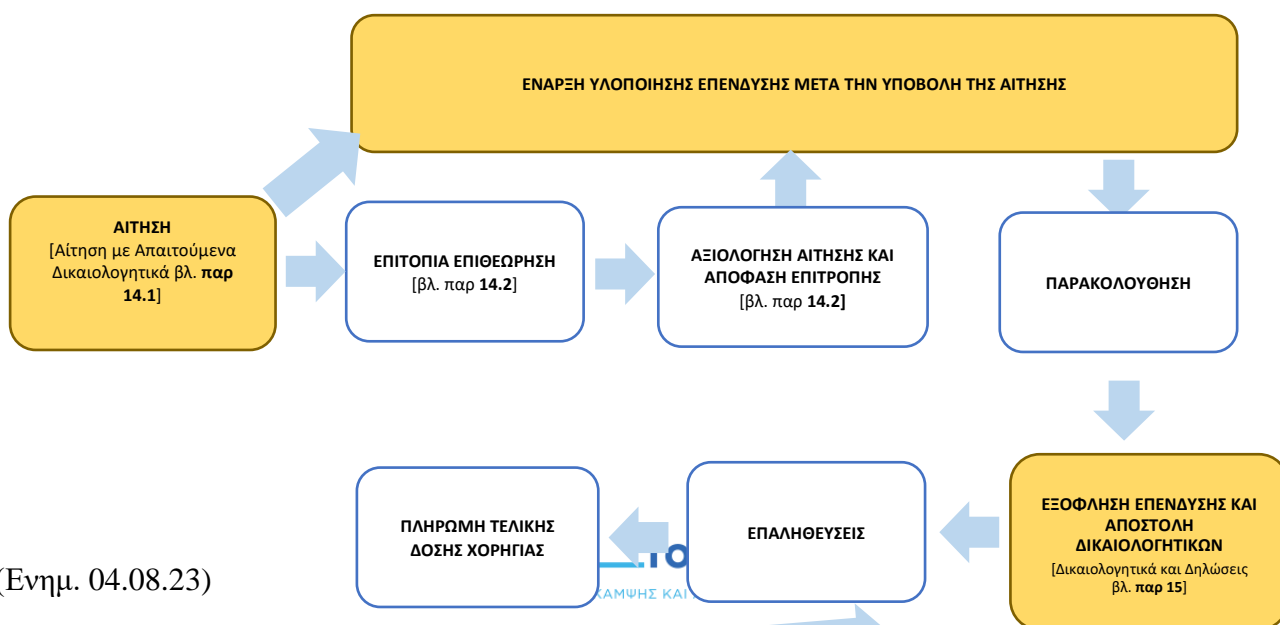
Η Ίδια Συμμετοχή ορίζεται ως η οικονομική συμμετοχή του Δικαιούχου στην υλοποίηση της επένδυσης, επιπρόσθετα της αναμενόμενης χορηγίας. Η Ίδια Συμμετοχή πρέπει να καλυφθεί είτε με **ίδιους πόρους** (κεφάλαια) είτε με **εξωτερική χρηματοδότηση** και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία Δημόσιας Δαπάνης / Κρατικής Χορηγίας.

Για επιλέξιμες επενδύσεις/δαπάνες ίσες ή μεγαλύτερες των €30.000, ο Αιτητής θα πρέπει να τεκμηριώσει τη δυνατότητα κάλυψης του συνόλου της Ίδιας Συμμετοχής δηλαδή του ποσού που προκύπτει ως διαφορά μεταξύ της Συνολικής Επιλέξιμης Επένδυσης και της Δημόσιας Χορηγίας (Παράρτημα 9).

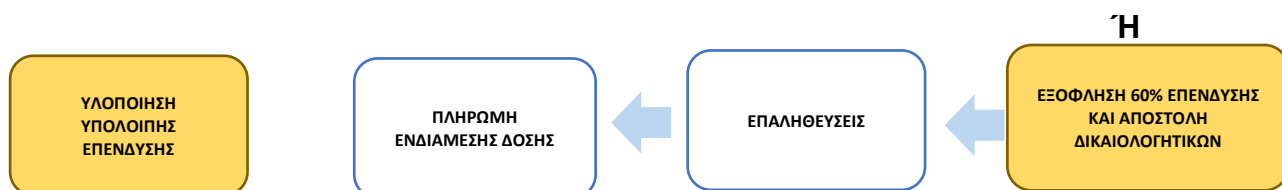
Συνολικά Επιλέξιμη Επένδυση = Αναμενόμενη Δημόσια Χορηγία + Ίδια Συμμετοχή

14. Στάδια Υλοποίησης

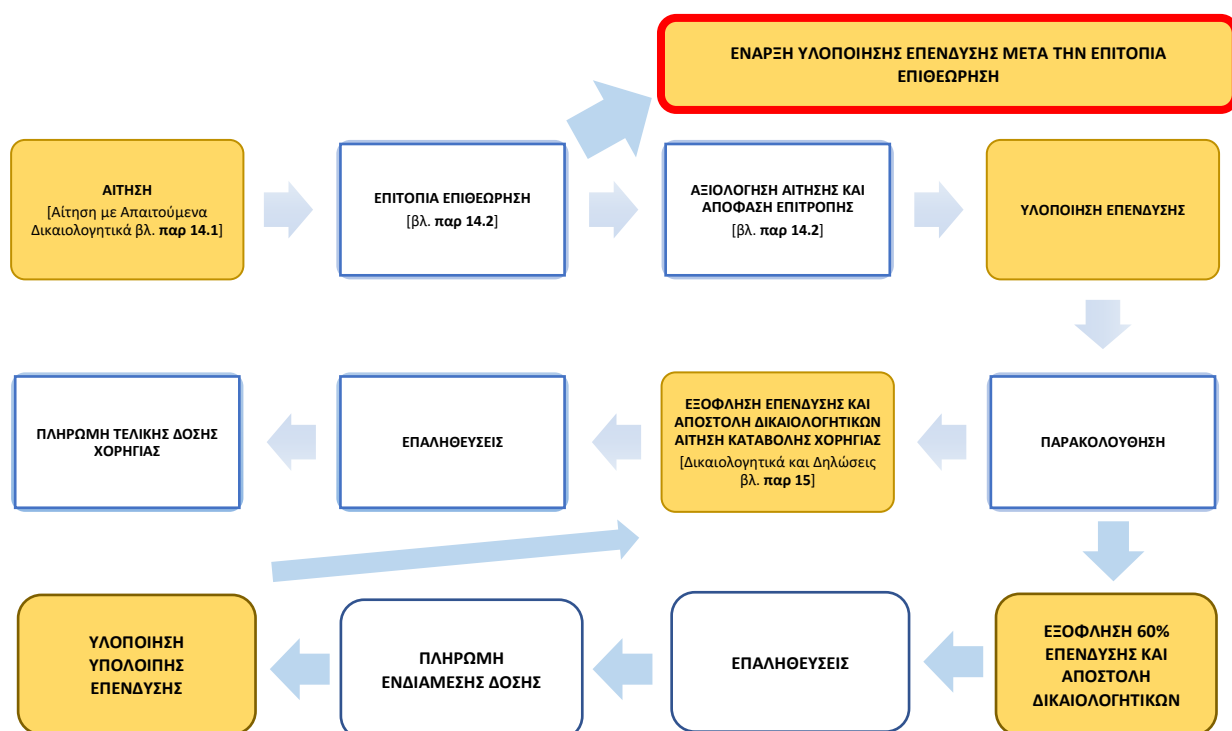
Αιτήσεις βάσει του Κανονισμού ήσσονος σημασίας («de minimis»)

Αιτήσεις βάσει του Γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία:

Ενέργειες Αιτητή:

Ενέργειες Φορέα Υλοποίησης:

14.1 Υποβολή Αιτήσεων

Ο κάθε ενδιαφερόμενος καλείται όπως υποβάλει τη σχετική αίτηση (Παράρτημα 2) σε φυσική και ηλεκτρονική μορφή (USB) δια χειρός ή με υπηρεσίες ταχυμεταφορών (courier services) στη διεύθυνση **Υφυπουργείο Τουρισμού, Λεωφόρος Λεμεσού 19, 2112 Αγλαντζιά, Λευκωσία, υπόψη κας. Γεωργίας Χατζηαντώνη, Αρχείο 4ος όροφος** με την ένδειξη «**Αίτηση στο Σχέδιο Χορηγιών Αναβάθμισης Ξενοδοχείων – Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**»

Το έντυπο αίτησης θα πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένο και να συνοδεύεται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που αναφέρονται πιο κάτω:

Δικαιολογητικά

1.	Άδεια Λειτουργίας ή/και κατάταξης βάσει της παραγράφου 8.1 (α) ή (β), αναλόγως.
2.	Ανάλυση Δαπάνης Έργου (Παράρτημα 3). Η Ανάλυση Δαπάνης Έργου τεκμηριώνεται με την υποβολή σχετικών προσφορών (αντίγραφο).
3.	Για τις προτεινόμενες εργασίες, να υποβληθεί χρονοδιάγραμμα εργασιών τύπου Gantt Chart
4.	Κτηματολογικό τοπογραφικό σχέδιο
5.	(α) Σε περίπτωση όπου ο Αιτητής είναι ο ίδιος με τον Ιδιοκτήτη της μονάδας, να υποβληθεί το σχετικό αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας. (β) Σε περίπτωση όπου ο Αιτητής δεν είναι ιδιοκτήτης, να υποβληθεί έγγραφο μίσθωσης ή χαρτοσημασμένο ενοικιαστήριο συμβόλαιο ή βεβαίωση παραχώρησης χρήσης του ακινήτου (Παράρτημα 18), πιστοποιημένη από κοινοτάρχη ή πιστοποιούντα υπάλληλο που να αποδεικνύει ότι το υποστατικό ή ο χώρος παρέμβασης θα είναι στη νόμιμη κατοχή του αιτητή για πέντε (5) τουλάχιστον χρόνια μετά την ολοκλήρωση του Έργου / Επένδυσης βάσει του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης του Έργου όπως υποβλήθηκε με την αίτηση.
6.	<u>Εάν προτείνονται οικοδομικές εργασίες σε νέα κτίρια (ανέγερση νέων οικοδομών)</u> (α) Άδεια Οικοδομής με: (i) συνημμένους τους εκδοθέντες όρους, (ii) εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια σε κλίμακα (με την σφραγίδα της Αρμόδιας Οικοδομικής Αρχής που να συνάδει με την υποβληθείσα εκδοθείσα Άδεια Οικοδομής. (β) στην περίπτωση που δεν έχει εξασφαλιστεί ακόμα η Άδεια Οικοδομής, να υποβληθεί αντίγραφο απόδειξης υποβολής της εν λόγω αίτησης στην Αρμόδια Αρχή. Απαιτείται όμως να υποβληθεί η Πολεοδομική Άδεια με συνημμένους τους εκδοθέντες όρους μαζί με τα εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια σε κλίμακα με την σφραγίδα της Πολεοδομικής Αρχής που να συνάδει με την υποβληθείσα Πολεοδομική Άδεια. Η αντίστοιχη Άδεια Οικοδομής θα πρέπει να υποβληθεί πριν την εκταμίευση οποιασδήποτε χορηγίας, είτε ενδιάμεση, εάν υπάρχει, είτε τελική.
7.	<u>Εάν προτείνονται οικοδομικές εργασίες σε υφιστάμενα κτίρια (χωρίς την ανέγερση νέων οικοδομών)</u> (α) Βεβαίωση της Αρμόδιας Πολεοδομικής Αρχής ότι δεν απαιτείται Πολεοδομική Άδεια για τις προτεινόμενες παρεμβάσεις. Στην περίπτωση αυτή να υποβληθεί η υφιστάμενη Άδεια Οικοδομής του Καταλύματος συνοδευόμενη με τους εκδοθέντες όρους και τα εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια με τη σφραγίδα της Αρμόδιας Οικοδομικής Αρχής που να συνάδει με την υποβληθείσα Άδεια Οικοδομής. Σε περίπτωση όπου ο Αιτητής δεν είναι ιδιοκτήτης, να υποβληθεί Γραπτή Συγκατάθεση Ιδιοκτήτη Ακινήτου / Γηπέδου (Παράρτημα 19).

(β) στην περίπτωση που απαιτείται νέα Άδεια Οικοδομής και δεν έχει εξασφαλιστεί ακόμα να υποβληθεί αντίγραφο απόδειξης υποβολής της εν λόγω αίτησης στην Αρμόδια Αρχή. Απαιτείται όμως να υποβληθεί η νέα ή τροποποιητική Πολεοδομική Άδεια με συνημμένους τους εκδοθέντες όρους μαζί με τα εγκεκριμένα αρχιτεκτονικά σχέδια σε κλίμακα με την σφραγίδα της Πολεοδομικής Αρχής που να συνάδει με την υποβληθείσα νέα ή τροποποιητική Πολεοδομική Άδεια. Η αντίστοιχη Άδεια Οικοδομής θα πρέπει να υποβληθεί πριν την εκταμίευση οποιασδήποτε χορηγίας (είτε ενδιάμεση, εάν υπάρχει, είτε τελική).
8. Γραπτή δήλωση που εκδίδεται δυνάμει του Κανονισμού 3(2) των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμών του 2009 και 2012 (Παράρτημα 4) και την ΚΔΠ 193/2020.
9. Υπεύθυνη Δήλωση Ενιαίας Επιχείρησης (Παράρτημα 5)
10. Υπεύθυνη Δήλωση Μέγεθος Επιχείρησης (Παράρτημα 6Α)
11. Υπεύθυνη Δήλωση Μη-Προβληματικής Επιχείρησης (Παράρτημα 6Β)
12. Εξουσιοδότηση για πληρωμές από το FIMAS (Παράρτημα 7) (εκτός εάν γίνεται χρήση της επιλογής που περιγράφεται στο 15.2.9).
13. Υπεύθυνη Δήλωση δέσμευσης διατήρησης της επένδυσης για τουλάχιστο πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της τελικής πληρωμής της χορηγίας (Παράρτημα 8).
14. Τεκμηρίωση της δυνατότητας κάλυψης της Ίδιας Συμμετοχής (Παράγραφος 13) (Παράρτημα 9)
15. Δήλωση Πραγματικών Δικαιούχων (Παράρτημα 13), συνοδευόμενη από το επίσημο αποδεικτικό της καταχώρησης στο Μητρώο του αρμόδιου Εφόρου των επικαιροποιημένων στοιχείων των πραγματικών τους δικαιούχων όπως αυτοί ορίζονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 και στον «Περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο του 2007 (188(I)/2007)» ⁷
16. Υπόδειγμα Πιστοποίησης Ομοσπονδίας Ποδηλάτων (Παράρτημα 15), όπου εφαρμόζεται, δηλαδή σε περιπτώσεις προμήθειας ποδηλάτων ή/και του εξοπλισμού επιδιόρθωσής τους

⁷ Αναφέρεται ενδεικτικά (α) για εταιρείες, το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Εταιρειών και Άλλων Νομικών Οντοτήτων του Έφορου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη (άρθρο 61Α) και (β) για σωματεία, ιδρύματα, ομοσπονδίες ή ενώσεις, περιλαμβανομένων ΜΚΟ (σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμου), το Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Νομικών Οντοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικών (άρθρο 61Β). Στις περιπτώσεις που το προϋπολογιζόμενο ποσό χορηγίας υπερβαίνει τις €150.000, ο αιτητής θα πρέπει να συμπληρώνει, για τις ανάγκες του ΜΑΑ και το Μέρος Β της σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης (Παράρτημα 13), με στοιχεία που αφορούν στο όνομα (ή ονόματα), επώνυμο (ή επώνυμα) και ημερομηνία / ημερομηνίες γέννησης του/των πραγματικού/ών δικαιούχου/ων, καθώς και τον/τους αριθμό/ούς, κατά περίπτωση, ΦΠΑ ή φορολογικού μητρώου ή ταυτότητας ή διαβατηρίου.

Σημειώνεται ότι η υποβολή της αίτησης σε καμία περίπτωση δεν δεσμεύει το Υφυπουργείο για παραχώρηση επιχορήγησης.

14.2 Διαδικασία Αξιολόγησης Αιτήσεων και Διευκρινίσεις

Η αξιολόγηση των αιτήσεων διενεργείται από επιτροπή αξιολόγησης η οποία διορίζεται από το Γενικό Διευθυντή του Υφυπουργείου Τουρισμού. Οι αποφάσεις / εισηγήσεις της επιτροπής εγκρίνονται από το Γενικό Διευθυντή ως το αρμόδιο όργανο.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων θα γίνεται σύμφωνα με τη σειρά υποβολής τους στο Υφυπουργείο (First In- First Out). Η διαδικασία αξιολόγησης διακόπτεται με την εξάντληση του διαθέσιμου κονδυλίου της Προκήρυξης.

Μετά την υποβολή της Αίτησης, θα διενεργείται «Επιτόπια Επιθεώρηση» από λειτουργό του Υφυπουργείου για εξακρίβωση της έναρξης εργασιών και τη φωτογράφιση της υφιστάμενης κατάστασης για την μετέπειτα επαλήθευση της εκτέλεσης των προτεινόμενων παρεμβάσεων.

Τονίζεται ότι στις περιπτώσεις Αιτήσεων στο πλαίσιο του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία, εάν διαπιστωθεί έναρξη εργασιών, όπως ορίζεται στην Παράγραφο 10.2, **ΠΡΙΝ** από την πραγματοποίηση της επιτόπιας επιθεώρησης που αναφέρεται πιο πάνω, έστω και εάν η εργασία πραγματοποιήθηκε **ΜΕΤΑ** την υποβολή της Αίτησης (δηλαδή στο μεσοδιάστημα μεταξύ υποβολής της Αίτησης και Επιτόπιας Επιθεώρησης), **η Αίτηση θα απορρίπτεται**.

Για σκοπούς διαπίστωσης κατά πόσο πληρούνται όλοι ανεξάρτητα οι όροι και προϋποθέσεις του Σχεδίου, το Υφυπουργείο διατηρεί το δικαίωμα να διενεργήσει επιτόπιες επισκέψεις στην κάθε επιχείρηση.

Μετά την υποβολή της αίτησης δε θα επιτρέπεται η προσκόμιση πρόσθετων στοιχείων, εκτός και εάν κατά τον έλεγχο προκύψει ανάγκη για εξασφάλιση περαιτέρω διευκρινίσεων ή / και συμπληρωματικών πληροφοριών σχετικά με το περιεχόμενο της αίτησης ή / και των στοιχείων / εγγράφων που περιλήφθηκαν στην αίτηση, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. Σε τέτοια περίπτωση η αρμόδια Υπηρεσία δύναται να ζητήσει διευκρινίσεις μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τις οποίες ο αιτητής οφείλει όπως προσκομίσει εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία που θα του ζητηθούν.

Σε περίπτωση που οι διευκρινίσεις κριθούν ανεπαρκείς ή και δεν υποβληθούν εντός της προθεσμίας που τέθηκε, τότε οι αιτήσεις θα αξιολογούνται με βάση τα δεδομένα της αίτησης ή θα απορρίπτονται και θα ενημερώνεται σχετικά ο αιτητής.

Το Υφυπουργείο, μετά την αξιολόγηση των στοιχείων που υποβλήθηκαν σύμφωνα με τις πιο πάνω πρόνοιες, θα απορρίπτει τις αιτήσεις που δεν πληρούν τις πρόνοιες του Σχεδίου.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, οι αιτητές ενημερώνονται με επιστολή για την απόφαση έγκρισης ή απόρριψης της Αίτησής τους.

Η πραγματοποίηση δαπανών πριν την έκδοση της εγκριτικής απόφασης γίνεται με αποκλειστική ευθύνη του αιτητή και δεν δεσμεύει την απόφαση του Υφυπουργείου Τουρισμού σχετικά με την έγκριση ή μη της αίτησης.

14.3 Ενστάσεις

Αιτητές των οποίων οι αιτήσεις ή μέρος των αιτήσεων απορρίφθηκαν έχουν το δικαίωμα υποβολής γραπτής ένστασης εντός είκοσι μία (21) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής επιστολής απόρριψης, η οποία θα αποστέλλεται ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή.

Στην επιστολή θα πρέπει να ζητείται επανεξέταση της αίτησης παραθέτοντας, με σαφήνεια, τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους πιστεύεται ότι η επενδυτική πρόταση ή μέρος της δεν έπρεπε να απορριφθεί.

Οι εν λόγω ενστάσεις εφόσον δεν αφορούν πρόδηλα σφάλματα (σε τέτοιες περιπτώσεις τα πρόδηλα σφάλματα θα διορθώνονται από την αρμόδια Υπηρεσία) θα εξετάζονται από Επιτροπή του Υφυπουργείου, η οποία θα ορίζεται για το σκοπό αυτό από το Γενικό Διευθυντή. Στην Επιτροπή εξέτασης των ενστάσεων δεν θα συμμετέχει κανένας Λειτουργός που αποτέλεσε μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης για το συγκεκριμένο Σχέδιο. Σκοπός της Επιτροπής εξέτασης των ενστάσεων είναι να διασφαλίσει ότι η αίτηση έτυχε ίσης και δίκαιης μεταχείρισης από την Επιτροπή Αξιολόγησης και το Υφυπουργείο Τουρισμού.

Σε περίπτωση που ο Αιτητής επιθυμεί να προσβάλει τυχόν απόφαση απόρριψης της ένστασης, διατηρεί το δικαίωμα προσφυγής στο Διοικητικό Δικαστήριο εντός προθεσμίας εβδομήντα πέντε (75) ημερών, που ξεκινά από την επόμενη μέρα από την ημερομηνία που περιήλθε σε γνώση του η ενημέρωση για την απόρριψη της ένστασης από την Επιτροπή Ενστάσεων, βάσει του περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Διοικητικού Δικαστηρίου Νόμου του 2015 (Ν. 131(I)/2015) και του Άρθρου 146 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

14.4 Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης

Εντός δυο (2) βδομάδων από την επιστολή έγκρισης, θα υπογράφεται Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης (Παράρτημα 12) μεταξύ των δικαιούχων που θα ενταχθούν στο Σχέδιο και του Υφυπουργείου Τουρισμού, με την οποία έκαστο μέρος θα αναλαμβάνει τις σχετικές δεσμεύσεις και υποχρεώσεις, βάσει των όρων του παρόντος Σχεδίου, περιλαμβανομένων των υποχρεώσεων και δεσμεύσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ και από το ΣΑΑ Κύπρου.

Κατά την υπογραφή, να προσκομίζονται τα έγγραφα νομιμοποίησης του προσώπου που θα υπογράψει τη ΣΔΧ, καθώς επίσης χαρτόσημα ανάλογα του εγκεκριμένου ποσού επιχορήγησης, για τη χαρτοσήμανση της ΣΔΧ. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των απαιτούμενων, κατά περίπτωση, αποδεικτικών ή και στοιχείων, η Συμφωνία Χρηματοδότησης δεν υπογράφεται.

15. Καταβολή Επιχορήγησης – Δικαιολογητικά

Η καταβολή επιχορήγησης – δικαιολογητικά όπως πιο κάτω, ισχύουν για τις χορηγίες μέσω της ενίσχυσης de minimis, όπως και μέσω του Απαλλακτικού Κανονισμού.

15.1 Καταβολή Χορηγίας

Για όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων:

- Υπάρχει η δυνατότητα καταβολής **προκαταβολής** χωρίς την υποχρέωση υποβολής τραπεζικής εγγύησης (άνευ εγγυητικής) που θα καλύπτει μέχρι 20% της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης και ανώτατο όριο τις €60.000. Για την πληρωμή της προκαταβολής δεν είναι απαραίτητη η διενέργεια δαπανών, απαιτείται όμως η υποβολή γραπτού αιτήματος από τον Δικαιούχο (Παράρτημα 17).
- **Μια ενδιάμεση δόση χορηγίας**, αφαιρούμενης τυχόν προκαταβολής, επί του 60% του συνολικού, υπολογιζόμενου επιλέξιμου κόστους της επένδυσης, το ποσό της οποίας θα αντιστοιχεί στο πιστοποιημένο επιλέξιμο κόστος, κατόπιν υποβολής της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης του λειτουργού του Υφυπουργείου, και της υποβολής των σχετικών τιμολογίων και αποδείξεων είσπραξης ως περιγράφεται πιο κάτω στο 15.2.
- **Η τελική δόση** θα καταβληθεί με την ολοκλήρωση της προτεινόμενης επένδυσης, αφαιρούμενης τυχόν προκαταβολής και ενδιάμεσης δόσης, το ποσό της οποίας θα αντιστοιχεί στο υπόλοιπο πιστοποιημένο επιλέξιμο κόστος, κατόπιν υποβολής της σχετικής έκθεσης ολοκλήρωσης του λειτουργού του Υφυπουργείου, και της υποβολής των σχετικών τιμολογίων και αποδείξεων είσπραξης ως περιγράφεται πιο κάτω στο 15.2. Με την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων / εργασιών ο δικαιούχος θα πρέπει να ενημερώσει το Υφυπουργείο προς τούτο, για διευθέτηση επιθεώρησης εκτέλεσης των εργασιών από αρμόδιο λειτουργό του Υφυπουργείου.

Σημειώνεται ότι ολοκλήρωση του έργου θεωρείται όταν σωρευτικά ικανοποιούνται όλα τα πιο κάτω:

(i) Η «Συνολική Επιλέξιμη Δαπάνη» είτε λόγω εξασφάλισης καλύτερων τιμών, είτε λόγω μη ολοκλήρωσης του Συνόλου της Επένδυσης είτε λόγω άλλων αλλαγών εξακολουθεί να είναι τουλάχιστο το 80% της Συνολικής Επιλέξιμης Δαπάνης που αναφέρεται στην ΣΔΧ.

(ii) Το έργο τέθηκε σε παραγωγική λειτουργία.

Το ποσό της επιχορήγησης θα καταβάλλεται στον Δικαιούχο κατόπιν υποβολής σχετικού «Αιτήματος Καταβολής Χορηγίας» συνοδευόμενο με όλα τα απαιτούμενα παραστατικά και έγγραφα όπως περιγράφονται στο 15.2 πιο κάτω και νοουμένου ότι το αίτημα θα τύχει ελέγχου, τεκμηρίωσης και επαλήθευσης όσον αφορά στην υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του Έργου, και κριθεί τούτο επιλέξιμο προς πληρωμή.

15.2 Όροι και Προϋποθέσεις για τα Δικαιολογητικά και την Καταβολή Χορηγίας

15.2.1 Για τις δαπάνες απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα πρωτότυπα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών ή πιστό αντίγραφο υπογραμμένο από τον προμηθευτή και οι αποδείξεις εξόφλησής της. Στις περιπτώσεις όπου δεν είναι εφικτό να προσκομιστούν τα εν λόγω παραστατικά, να προσκομίζονται τα αντίγραφα των τιμολογίων συνοδευόμενα με την «Υπεύθυνη Δήλωση Αυθεντικότητας» (Παράρτημα 14) σφραγισμένη και υπογραμμένη από τον προμηθευτή.

Τιμολόγια που θα εκδίδονται από κυπριακές επιχειρήσεις – προμηθευτές εξοπλισμού και προσφοράς συστημάτων/λογισμικών/υπηρεσιών που δεν είναι εγγεγραμμένες στο Φ.Π.Α. δεν θα γίνονται αποδεκτά

15.2.2 Επισημαίνεται ότι, με την ολοκλήρωση του τελικού ελέγχου τεκμηρίωσης των Αιτημάτων Καταβολής Χορηγίας του Δικαιούχου και με βάση τις πρόνοιες της Παρ.15.2.5 θα ισχύουν (α) τα τιμολόγια ανά εργολάβο, υπεργολάβο, προμηθευτή, μελετητή που είναι χαμηλότερης αξίας από το τελικό αντίστοιχο τεκμηριωμένο ποσό Φυσικού Αντικειμένου του έργου, θα θεωρούνται στο σύνολο τους επιλέξιμα προς πληρωμή νοουμένου ότι τεκμηριώνεται εκ μέρους του Δικαιούχου η εξόφλησή τους β) σε περίπτωση που τα τιμολόγια είναι μεγαλύτερης αξίας από το τελικό αντίστοιχο τεκμηριωμένο ποσό Φυσικού Αντικειμένου του έργου θα θεωρούνται επιλέξιμα προς πληρωμή τιμολόγια αξίας μέχρι του εν λόγω τεκμηριωμένου ποσού νοουμένου ότι έχουν εξοφληθεί.

Διευκρινίζεται ότι ο Δικαιούχος έχει μεν το δικαίωμα να αλλάξει προμηθευτή, υπεργολάβο κλπ, αλλά το αρχικό ποσό που αναφέρεται στη ΣΔΧ είναι δεσμευτικό και θα λαμβάνεται υπόψη κατά το στάδιο του τελικού ελέγχου τεκμηρίωσης αιτήματος καταβολής χορηγίας.

15.2.3 Όλα τα τιμολόγια θα πρέπει να εξοφλούνται με επιταγή του Δικαιούχου (της συμβαλλόμενης επιχείρησης) ή με την πιστωτική του κάρτα ή μέσω τράπεζας (μεταφορά από τον λογαριασμό της επιχείρησης στον λογαριασμό του προμηθευτή) νοουμένου ότι τεκμηριώνεται με σχετικά παραστατικά όπως:

Κατάσταση λογαριασμού από την Τράπεζα (Bank Statement) του Δικαιούχου, στην οποία να αναγράφονται οι αριθμοί των επιταγών, οι

μεταφορές μέσω τράπεζας (bank transfer) και οι πληρωμές με πιστωτική κάρτα, με τις οποίες έγινε η πληρωμή/ εξόφληση των τιμολογίων.

Σε περίπτωση που δεν αναγράφεται ο αριθμός της επιταγής στην απόδειξη πληρωμής με την οποία έγινε η πληρωμή/ εξόφληση του τιμολογίου, απαιτείται η υποβολή αντιγράφου της επιταγής κατάλληλα σφραγισμένης από την Τράπεζα, καθώς και αναλυτική κατάσταση της μερίδας του δικαιούχου από τον προμηθευτή [για τιμολόγια επί πιστώσει (credit invoice)].

Διευκρινίζεται ότι πληρωμές σε μετρητά δεν γίνονται αποδεκτές για σκοπούς χορηγίας, καθώς δεν υπάρχει ικανοποιητική τεκμηρίωση και διαδρομή ελέγχου.

15.2.4 Για την παραχώρηση της δικαιούμενης χορηγίας ο Δικαιούχος θα πρέπει να έχει διευθετήσει τις υποχρεώσεις του με τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Τμήμα Φορολογίας (Φόρος Προστιθέμενης Αξίας [ΦΠΑ] και Φόρος Εισοδήματος). Σημειώνεται ότι, με βάση τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο του 2014, (Ν. 38(I)/2014), άρθρο 13 «Συμφηφισμός Εσόδων και Εξόδων», ο Γενικός Λογιστής, δύναται κατά την κρίση του, κατά τη διενέργεια οποιασδήποτε πληρωμής προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο να αποκόπτει οφειλόμενα ποσά προς οποιοδήποτε οικονομικό φορέα ή άλλο ειδικό».

15.2.5 Στο ποσό της χορηγίας που θα καταβληθεί δεν θεωρούνται επιλέξιμες και δεν συνυπολογίζονται οι ακόλουθες πρόσθετες δαπάνες που αφορούν:

(α) απόκλιση από τον προϋπολογισμό της κάθε υποκατηγορίας εργασιών ΚΕΔ.1, ΚΕΔ.2, ΚΕΔ.3 και ΚΕΔ.6 πέραν του 20%.

(β) απόκλιση πέραν των ορίων που αναφέρονται στην Παρ.9.2 αναφορικά με το σύνολο του ποσού της ΚΕΔ.4 και ΚΕΔ.5

(γ) οποιαδήποτε απόκλιση από τη Συνολική Επιλέξιμη Δαπάνη που αναφέρεται στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης.

15.2.6 Δικαιούχοι που έτυχαν οποιασδήποτε χορηγίας / επιδότησης από άλλο Σχέδιο **για τις ίδιες δαπάνες** δεν δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση ή να λάβουν επιχορήγηση βάσει του παρόντος Σχεδίου.

15.2.7 Πριν την καταβολή τελικής χορηγίας, ο Δικαιούχος οφείλει να έχει εξασφαλίσει από το Υφυπουργείο Τουρισμού την Άδεια Λειτουργίας σε ισχύ και την Κατάταξη σε ισχύ της επιχείρησης σε ξενοδοχείο ή τουριστικό κατάλυμα, ως απαιτούνται στην παράγραφο 8.1 (α) ή (β), όπως προκύπτει από τον πιο κάτω Πίνακα. Καλούνται οι Αιτητές να προβούν σε έγκαιρη υποβολή της αίτησης για εξασφάλιση Άδειας και Κατάταξης της μονάδας για ομαλή διαδικασία καταβολής της χορηγίας.

Καταβολή Χορηγίας σε Επιχείρηση:	Εργασίες ΧΩΡΙΣ κτηριακή αλλαγή	Εργασίες ΜΕ κτηριακές αλλαγές
Δικαιούχος σύμφωνα με την παρ. 8.1 (α)	Να εξασφαλίσει ΝΕΑ Άδεια Λειτουργίας και Κατάταξη, σε ισχύ	Να εξασφαλίσει ΝΕΑ Άδεια Λειτουργίας και Κατάταξη, σε ισχύ
Δικαιούχος σύμφωνα με την παρ. 8.1. (β)	ΔΕΝ χρειάζεται Άδεια Λειτουργίας ή Κατάταξη*	Να εξασφαλίσει ΝΕΑ Άδεια Λειτουργίας και Κατάταξη, σε ισχύ

* Αυτό ισχύει για την παρούσα Πρόσκληση όπου εφαρμόζεται η περίοδος χάριτος πέντε χρόνων που δόθηκε στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις από τις 15/3/2019, για εξασφάλιση της Άδειας Λειτουργίας και Κατάταξη τους.

15.2.8 Σε περίπτωση που πραγματοποιούνται οικοδομικές εργασίες, η καταβολή της χορηγίας θα γίνεται μόνο μετά την υποβολή στο Υφυπουργείο Τουρισμού της σχετικής άδειας οικοδομής που θα καλύπτει τις παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν (στις περιπτώσεις που δεν υποβλήθηκε με την αίτηση).

15.2.9 Δεν απαιτείται η προσκόμιση του εντύπου FIMAS σε περίπτωση προσκόμισης εγγράφου έγκρισης δανείου από την τράπεζα, αν σε αυτό καθορίζεται υποχρέωση καταβολής της χορηγίας σε συγκεκριμένο λογαριασμό, βάσει της διαδικασίας που περιγράφεται στο Παράρτημα 16.

16. Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Οι Δικαιούχοι οφείλουν να εκτελούν όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης (ΣΔΧ) και να τηρούν όλες τις προνοιές. Οι Δικαιούχοι οφείλουν μεταξύ άλλων:

16.1 Δημοσιότητα

- i. Αναγνώριση / προβολή της χρηματοδότησης από την ΕΕ σε όλα τα έγγραφα και πληροφοριακό υλικό που προορίζεται για το κοινό ή τους συμμετέχοντες, με την ορθή χρήση του λογότυπου της σχετικής χρηματοδότησης από ΕΕ. Το εν λόγω λογότυπο διατίθεται σε όλες τις απαιτούμενες για σκοπούς δημοσιότητας μορφές και χρωματισμούς στον ακόλουθο σύνδεσμο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/

(NextGenerationEU), καθώς και στην κυπριακή ιστοσελίδα του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (www.cyprus-tomorrow.gov.cy , ενότητα: Πολυμέσα / Λογότυπα). Εκτός από το συγκεκριμένο έμβλημα, καμία άλλη οπτική ταυτότητα ή λογότυπο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να τονίσει την υποστήριξη της ΕΕ. Σε ότι αφορά την ορθή χρήση του εμβλήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικές κατευθυντήριες γραμμές προς τους αποδέκτες της χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχονται πρόσθετα μέσω του

εγχειριδίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu-emblem-rules_el.pdf.

Στην ιστοσελίδα του Σχεδίου διατίθεται παράλληλα το λογότυπο του ΣΑΑ Κύπρου (Κύπρος το αύριο), το οποίο επίσης θα πρέπει να προβάλλεται από τους αποδέκτες χρηματοδότησης μέσω του ΣΑΑ (είτε μέσω δημοσίων συμβάσεων ή μέσω Σχεδίων Χορηγιών).

Μαζί με τα λογότυπα της ΕΕ, και του ΣΑΑ Κύπρου, δύναται να προβάλλονται επίσης:

- Ο θυρεός της Κυπριακής Δημοκρατίας ο οποίος διατίθεται στην ιστοσελίδα του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
- Το λογότυπο του αποδέκτη της ενίσχυσης (π.χ. τελικοί αποδέκτες Σχεδίων Χορηγιών).

Σημειώνεται ότι, όταν εμφανίζεται σε συνδυασμό με άλλο λογότυπο, το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να εμφανίζεται τουλάχιστον τόσο εμφανώς και ορατά όσο τα άλλα λογότυπα. Το έμβλημα πρέπει να παραμένει διακριτό και ξεχωριστό και δεν μπορεί να τροποποιηθεί προσθέτοντας άλλα οπτικά σήματα ή κείμενο.

- ii. Προβολή του έργου στην ιστοσελίδα του Δικαιούχου και στις σελίδες του στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (ΜΚΔ) παρέχοντας σύντομη περιγραφή του έργου και τονίζοντας τη στήριξη που λαμβάνει από την ΕΕ – NextGeneration EU μέσω του ΣΑΑ (με τη χρήση των σχετικών λογότυπων σε περίοπτη θέση). Η περιγραφή θα πρέπει να περιλαμβάνει τους βασικούς στόχους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
- iii. Τοποθέτηση ανθεκτικής πλάκας ή πινακίδας (η οποία να περιλαμβάνει τα λογότυπα της χρηματοδότησης της ΕΕ και του ΣΑΑ) αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση έργου που περιλαμβάνει φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, όσον αφορά τα μέτρα ή και τις δράσεις του ΣΑΑ των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τις **€500,000**.
- iv. Τοποθέτηση αφίσας ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμης ηλεκτρονικής εικόνας σε τοποθεσία που είναι εύκολα ορατή στο κοινό για τα μέτρα ή και τις δράσεις που δεν εμπίπτουν στην πιο πάνω κατηγορία τοποθέτησης πλάκας/πινακίδας. Η αφίσα θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το έργο και να επισημαίνει τη στήριξη από την ΕΕ μέσω του ΣΑΑ (με τη χρήση των σχετικών λογότυπων – NextGeneration EU, Κύπρος_το αύριο). Το εν λόγω μέτρο προτείνεται όπως τηρείται, όπου αυτό είναι εφικτό και από αποδέκτες που είναι φυσικά πρόσωπα.

- v. Το λογότυπο θα πρέπει να χρησιμοποιείται σε όλες τις δράσεις πληροφόρησης (π.χ. οδηγούς, ανακοινώσεις τύπου, προσκλήσεις, έγγραφα προσφοράς, παρουσιάσεις, πληροφοριακό υλικό, διαφημίσεις, ιστοσελίδες, ΜΚΔ κλπ).

16.2 Τήρηση Αρχείου και Αποδοχή Ελέγχων

- i. Σύμφωνα με τον Κανονισμό του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της ΕΕ, οι αποδέκτες της ενίσχυσης τηρούν αρχεία, δικαιολογητικά και άλλα έγγραφα, σε σχέση με τη χρηματοδότηση που λαμβάνουν από το παρόν Σχέδιο, περιλαμβανομένων αρχείων και εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή, για περίοδο πέντε (5) ετών, από την καταβολή της τελευταίας πληρωμής / εξόφληση χορηγίας από το Υφυπουργείο Τουρισμού. Η περίοδος αυτή περιορίζεται σε τρία (3) έτη όταν η συνολική χορηγία αφορά ποσό μικρότερο ή ίσο των €60,000.
- ii. Σύμφωνα με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο περιβάλλον (Παράρτημα 10), οι Δικαιούχοι υποχρεούνται να διατηρούν συγκεκριμένα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένου:
- ✓ Αντίγραφο δελτίου παραλαβής των μεταφορέων / μονάδων επεξεργασίας Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ) ή/και Αποβλήτων Ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΗΕΕ) ή/ και Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών (Μπαταρίες) ή/ και λοιπών επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων, οι οποίοι είναι αδειοδοτημένοι διαχειριστές (όπου εφαρμόζεται)
  - ✓ Βεβαίωση του Παραρτήματος 11Α, υπογεγραμμένη από τον Προμηθευτή του επαγγελματικού εξοπλισμού (όπου εφαρμόζεται - στην περίπτωση αντικατάστασης παλαιού/ ενεργοβόρου εξοπλισμού)
  - ✓ Βεβαίωση του Παραρτήματος 11Β, υπογεγραμμένη από τον Προμηθευτή/ Εγκαταστάτη κλιματιστικών (όπου εφαρμόζεται - στην περίπτωση αντικατάστασης παλιών/ ενεργοβόρων κλιματιστικών)
  - ✓ Αντίγραφο τιμολογίων αγοράς ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, εξοπλισμού της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), συσκευής ή εξοπλισμού που καταναλώνει νερό, λέβητα βιομάζας στο όνομα του δικαιούχου, όπου να δηλώνεται το μοντέλο του εξοπλισμού και σχετικό αντίγραφο ετικέτας της ενεργειακής σήμανσης του εξοπλισμού (όπου εφαρμόζεται)
  - ✓ Αντίγραφο πιστοποιητικού ενεργειακής απόδοσης κτιρίου (όπου εφαρμόζεται)
  - ✓ Χάρτες όπου να παρουσιάζεται η ακριβής τοποθεσία της επένδυσης σε σχέση με ευάλωτες σε πλημμύρες περιοχές, οικολογικά ευαίσθητες περιοχές και προστατευόμενες περιοχές (δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Natura 2000, τόποι «Παγκόσμιας Κληρονομιάς» της UNESCO, βασικές περιοχές βιοποικιλότητας και Προστατευόμενες Περιοχές, όπως

προβλέπονται στον Περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο (Ν. 90/1972), κρατικά δάση, και γεωργικές εκτάσεις υψηλής φυσικής αξίας (ΥΦΑ)

- iii. Πρόσθετα, οι αποδέκτες της ενίσχυσης θα πρέπει να επιτρέπουν επιτόπιες επαληθεύσεις από τον Φορέα Υλοποίησης (Υφυπουργείο Τουρισμού) ή/ και από άλλες αρμόδιες ελεγκτικές αρχές της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για το σύνολο της επένδυσης που επιδοτήθηκε, ώστε να διαπιστώνεται κατά πόσο αυτές συνάδουν με τις σχετικές πρόνοιες του Σχεδίου. Οι αποδέκτες υποχρεούνται να παρέχουν σε εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους και/ ή αρμόδιους Λειτουργούς του Φορέα Υλοποίησης ή/ και άλλων αρμόδιων ελεγκτικών αρχών της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης όλες τις αναγκαίες εξηγήσεις, στοιχεία και πληροφορίες αναφορικά με τη χρήση της παρεχόμενης χορηγίας.
- iv. Τέλος, σημειώνεται ότι στοιχεία των αποδεκτών ενίσχυσης από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του ύψους των σωρευτικών καταβληθέντων σε αυτούς πόρους από τον ΜΑΑ, δύναται να δημοσιοποιούνται από τις αρμόδιες Αρχές στα πλαίσια συμμόρφωσης των κρατών μελών με τις περί διαφάνειας υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

16.3 Διατήρηση της Επένδυσης

- i. Διατήρηση για τουλάχιστον πέντε (5) έτη από την τελική πληρωμή στο Δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων της επένδυσης στην περιοχή όπου χορηγείται η ενίσχυση.
- ii. Αυτό δεν εμποδίζει την αντικατάσταση εξοπλισμού που κατέστη παρωχημένος ή υπέστη βλάβες κατά την περίοδο αυτή εφόσον η οικονομική δραστηριότητα διατηρείται στην περιοχή κατά την ελάχιστη απαιτούμενη περίοδο.

16.4 Τήρηση των Χρονοδιαγραμμάτων

Ως προθεσμία ολοκλήρωσης του φυσικού αντικείμενου του έργου και δαπανών που θα εγκριθούν στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης ορίζεται η 31^η Δεκεμβρίου 2024. Η εκτέλεση και ολοκλήρωση του έργου γίνεται σύμφωνα με την έγκριση και εντός του τεθέντος χρονοδιαγράμματος και προθεσμίας όπως ορίζονται στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης. Σε περίπτωση που η εγκεκριμένη Επένδυση δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός του χρονοδιαγράμματος που καθορίστηκε, είναι δυνατόν να δοθεί παράταση, μετά από σχετική εξέταση από το Υφυπουργείο Τουρισμού. Σε περίπτωση μη υλοποίησης του έργου μέσα στην προθεσμία που αναφέρεται στη ΣΔΧ ή εντός τυχόν εγκεκριθείσας παράτασης, σε βαθμό που το έργο δεν είναι σε παραγωγική λειτουργία, τότε ακολουθούνται οι διαδικασίες απένταξης από το Σχέδιο και επιστροφής του ποσού τυχόν καταβληθείσας χορηγίας προσαυξημένο με τόκο⁸.

⁸ Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με των περί Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερημερίας Νόμων του 2006 και 2012, και όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται από τα σχετικά διατάγματα του Υπουργείου Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας

16.5 Τήρηση της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο περιβάλλον

Υποχρέωση τήρησης όλων των περιβαλλοντικών νομοθεσιών και της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο περιβάλλον, κατά την εκτέλεση του έργου, σύμφωνα με τις ρήτρες και προϋποθέσεις που παρατίθενται στο Παράρτημα 11 και λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων στην ενότητα 15.2 πιο πάνω.

17. Αποκλεισμοί και Κυρώσεις

Η αίτηση δύναται να απορριφθεί σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, αν διαπιστωθεί ότι ο αιτητής εμπίπτει σε κάποια από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i. Είναι ένοχος ψευδών δηλώσεων και παραστατικών για την παροχή πληροφοριών ή παραλείψεως υποβολής των πληροφοριών και των στοιχείων που απαιτούνται κατά την υποβολή της αίτησής.
- ii. Έχει κριθεί με οριστική δικαστική απόφαση ότι έχει διαπράξει πράξεις απάτης, δωροδοκίας, νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή/και άλλες πράξεις, όπως αυτές ορίζονται στο Άρθρο 136 παράγραφος 1(δ) του Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1046 (Δημοσιονομικός Κανονισμός ΕΕ)⁹, και δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) χρόνια από την ημερομηνία των ως άνω αποφάσεων ή διαφορετική χρονική διάρκεια αποκλεισμού που τυχόν καθορίζει η ίδια η οριστική δικαστική απόφαση.

Η ως άνω διάρκεια αποκλεισμού περιορίζεται στα τρία (3) έτη, εάν αυτή δεν καθορίζεται διαφορετικά σε οριστική δικαστική ή, κατά περίπτωση, διοικητική απόφαση, στην περίπτωση που φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει διαπράξει πράξεις οι οποίες εμπίπτουν στο πλαίσιο των περιπτώσεων αποκλεισμού¹⁰ που ορίζουν οι παράγραφοι 1(γ), (ε) και (η) του Άρθρου 136 του Δημοσιονομικού Κανονισμού.

Εάν διαπιστωθεί η υποβολή ψευδούς δήλωσης ή στοιχείων και πληροφοριών πριν ή / και μετά την παραχώρηση χορηγίας, η αίτηση της συγκεκριμένης επιχείρησης απορρίπτεται και απαιτείται η επιστροφή τυχόν καταβληθείσας χορηγίας προσαυξημένης με τόκο¹¹.

Σε περίπτωση ο αιτητής δεν ολοκληρώσει το Έργο (βλ. επεξήγηση της ολοκλήρωσης έργου στην Παράγραφο 15.1), ο αιτητής θα πρέπει να επιστρέψει τυχόν καταβληθείσα χορηγία προσαυξημένης με τόκο¹². Σε διαφορετική περίπτωση, το Υφυπουργείο Τουρισμού θα λάβει τα δέουσα δικαστικά μέτρα εναντίον του. Επίσης, δυνατόν να

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=EN>

¹⁰ Αφορούν σε θέματα διάπραξης σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, σοβαρών παραλείψεων όσον αφορά στην συμμόρφωση προς βασικές υποχρεώσεις κατά την εκτέλεση χρηματοδοτούμενων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ νομικών δεσμεύσεων ή/και σε θέματα δημιουργίας οντότητας υπαγόμενης σε διαφορετική δικαιοδοσία για σκοπούς

καταστρατήγησης των υποχρεώσεων που απορρέουν από το φορολογικό ή κοινωνικό δίκαιο ή άλλες νομικές υποχρεώσεις

¹¹ βλ. υποσημείωση 8

¹² idem

λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα εναντίον της επιχείρησης, όπως ο αποκλεισμός της από όλα τα Σχέδια Επιχορηγήσεων ή / και η λήψη νομικών μέτρων εναντίον της.

Σημειώνεται ότι θα γίνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση του ποσού που έχει καταβληθεί αχρεωστήτως προσαυξημένου με τόκο, αν σε περίοδο πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της τελικής πληρωμής της χορηγίας, η χρηματοδοτούμενη επένδυση υπόκειται σε οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος,
- αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα,
- ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

18. Ερμηνεία και Τροποποιήσεις του Σχεδίου

Ο Γενικός Διευθυντής του Υφυπουργείου Τουρισμού, ή εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπός του, ερμηνεύει, συμπληρώνει και τροποποιεί όπου απαιτείται τους όρους και πρόνοιες του Σχεδίου εξασφαλίζοντας όπου απαιτείται ανάλογα και την έγκριση της Συντονιστικής Αρχής ή/και του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ή/και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Εκδίδει προς το σκοπό αυτό συμπληρωματικά έγγραφα του Σχεδίου τα οποία δημοσιεύει στην ιστοσελίδα www.tourism.gov.cy

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 – Περιοχές Εφαρμογής
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 – Αίτηση
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3Α – Ανάλυση Δαπάνης Έργου (de minimis)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3Β – Ανάλυση Δαπάνης Έργου (ΓΚΑΚ)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3Γ – Ανάλυση Δαπάνης Έργου (Συνδυαστική Επιχορήγηση)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 – Γραπτή Δήλωση για Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 – Υπεύθυνη Δήλωση Ενιαίας Επιχείρησης
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6Α – Υπεύθυνη Δήλωση Μέγεθος Επιχείρησης
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6Β – Υπεύθυνη Δήλωση Μη-Προβληματικής Επιχείρησης
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7 – Εξουσιοδότηση για Πληρωμές από το FIMAS
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8 – Υπεύθυνη Δήλωση Δέσμευσης Διατήρησης της Επένδυσης
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9 – Τεκμηρίωση της δυνατότητας κάλυψης της Ίδιας Συμμετοχής (9Α/Β)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10 – Υποχρεώσεις Αρχής «Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης» στο Περιβάλλον
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11Α – Βεβαίωση Επαγγελματικού Εξοπλισμού
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11Β – Βεβαίωση Κλιματιστικού
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 12 – Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 13 – Δήλωση Πραγματικών Δικαιούχων
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 14 – Υπεύθυνη Δήλωση Αυθεντικότητας
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 15 – Υπόδειγμα Πιστοποίησης Ομοσπονδίας Ποδηλάτων
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 16 – Καταβολή χορηγίας σε ειδικό λογαριασμό δικαιούχου
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 17 – Αίτημα Καταβολής Προκαταβολής
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 18 – Βεβαίωση Παραχώρησης Χρήσης του Ακινήτου
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 19 – Γραπτή Συγκατάθεση Ιδιοκτήτη Ακινήτου / Γηπέδου